

Euroopan unionin virallinen lehti

C 209

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

56. vuosikerta

23. heinäkuuta 2013

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

II *Tiedonannot*

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Euroopan komissio

2013/C 209/01

Alueellisia Valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2014–2020 ⁽¹⁾ 1

FI

Hinta:
3 EUR

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

II

*(Tiedonannot)*EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

Alueellisia Valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2014–2020**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2013/C 209/01)

JOHDANTO

1. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ("SEUT-sopimus") 107 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan nojalla komissio voi katsoa, että tiettyjen epäedullisessa asemassa olevien Euroopan unionin alueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen tarkoitettu valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille⁽¹⁾. Tällaista valtiontukea kutsutaan alueelliseksi valtiontueksi.
2. Komissio esittää näissä suuntaviivoissa edellytykset, joiden täyttyessä aluetuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, ja vahvistaa kriteerit niiden alueiden määrittämiseksi, jotka täyttävät perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaiset edellytykset.
3. Alueellista tukea koskevan valtiontukien valvonnan ensisijainen tavoite on sallia tuki alueelliseen kehitykseen, samalla kun varmistetaan jäsenvaltioiden väliset tasapuoliset toimintaedellytykset erityisesti estämällä tukikilpailu, joka voi aiheutua, kun jäsenvaltiot pyrkivät houkuttelemaan yrityksiä unionin epäedullisessa asemassa oleville alueille tai säilyttämään ne siellä, ja rajoittaa kauppaan ja kilpailuun kohdistuvat aluetuen vaikutukset pienimpään mahdolliseen.
4. Maantieteellisen kehityksen tavoite erottaa alueellisen tuen muista tukimuodoista, joita ovat tuki tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin, työllisyystuki, koulutustuki, energia- tai ympäristönsuojelutuki. Näillä tukimuodoilla tavoitellaan muita perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisia yhteistä etua koskevia tavoitteita. Eräissä tapauksissa kyseisten muiden tukimuotojen osalta sallitaan korkeampi tuki-intensiteetti, kun tuki myönnetään epäedullisessa asemassa oleville alueille sijoittautuneille yrityksille niiden kyseisillä alueilla kohtaamien erityisten vaikeuksien vuoksi⁽²⁾.

⁽¹⁾ Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla aluetukikelpoiset alueet eli a-alueet ovat usein epäedullisessa asemassa unionissa taloudellisen kehityksen kannalta. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla aluetukikelpoiset alueet eli c-alueet ovat myös epäedullisessa asemassa mutta vähemmässä määrin.

⁽²⁾ Tämän vuoksi näihin tarkoituksiin myönnetyn tuen enimmäisintensiteetin alueellisia korotuksia ei katsota aluetueksi.

5. Alueellinen tuki voi olla tehokasta ainoastaan silloin, kun sitä käytetään säästeliäästi ja oikeassa suhteessa ongelmiin ja sen myöntäminen keskittyy kaikkein epäedullisimmassa asemassa oleviin alueisiin Euroopan unionissa ⁽³⁾. Erityisesti sallittujen tuen enimmäismäärien olisi vastattava kyseessä olevien alueiden kehitykseen vaikuttavien ongelmien suhteellista vakavuutta. Lisäksi niiden etujen, joita tuella saavutetaan epäsuotuisan alueen kehittämisen muodossa, on oltava suurempia kuin tuesta aiheutuva kilpailun vääristyminen ⁽⁴⁾. Tuella saavutettavien myönteisten vaikutusten painoarvo vaihtelee todennäköisesti sovellettavan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeuksen mukaan siten, että kaikkein epäedullisimmassa asemassa olevilla, 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvilla alueilla voidaan hyväksyä kilpailun suurempi vääristyminen kuin 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamisalaan kuuluvilla alueilla ⁽⁵⁾.
6. Alueellinen tuki voi olla tehokasta edistettäessä heikommassa asemassa olevien alueiden taloudellista kehitystä ainoastaan silloin, kun se kohdistuu tietyille alueille ja kun se myönnetään lisäinvestointien tai taloudellisen toiminnan houkuttelemiseksi kyseisille alueille. Tietyissä erittäin rajoite-tuissa, tarkoin määritellyissä tapauksissa tiettyjen alueiden mahdollisesti kohtaamat esteet, jotka liittyvät taloudellisen toiminnan houkuttelemiseen tai säilyttämiseen, voivat olla niin vaikeita tai pysyviä, että investointituki ei ehkä yksinään riitä alueen kehittämiseen. Ainoastaan tällaisissa tapauksissa alueellisia investointitukia voidaan täydentää investointiin liittymättömällä alueellisella toimintatuella.
7. Komissio esitteli 8. toukokuuta 2012 annetussa valtioneuvoston päätöksessä koskevassa tiedonannossa ⁽⁶⁾ kolme valtioneuvoston valvonnan uudistamiseen liittyvää tavoitetta:
- a) kestävän, älykkään ja osallistavan kasvun edistäminen kilpailuun perustuvilla sisämarkkinoilla;
  - b) komission ennakoarvioinnin keskittäminen tapauksiin, joilla on suurin vaikutus sisämarkkinoilla, ja yhteistyön tiivistäminen jäsenvaltioiden kanssa valtioneuvoston sääntöjen täytäntöönpanossa;
  - c) sääntöjen sujuvoittaminen ja päätöksenteon nopeuttaminen.
8. Tiedonannossa kehoitettiin erityisesti omaksumaan eri suuntaviivojen ja puitteiden tarkistusta koskeva yhteinen lähestymistapa, joka perustuisi sisämarkkinoiden lujittamiseen, julkisten menojen vaikuttavuuden parantamiseen kanavoimalla valtioneuvoston tukien paremmin yhteisen edun mukaisesti, kannustavan vaikutuksen suurempaan valvontaan, tuen rajoittamiseen tarvittavaan vähimmäismäärään sekä kilpailuun ja kauppaan mahdollisesti kohdistuvien tuen kielteisten vaikutusten arviointiin. Näissä suuntaviivoissa esitetyt soveltuvuusedellytykset perustuvat näihin yhteisiin arviointiperiaatteisiin, ja niitä sovelletaan ilmoitettuihin tukiohjelmiin ja yksittäiseen tukeen.

⁽³⁾ Kukin jäsenvaltio voi määrittää kyseiset alueet aluetukikartassa 5 jaksossa vahvistettujen edellytysten perusteella.

⁽⁴⁾ Ks. asia 730/79, Philip Morris, tuomio 17.9.1980, Kok., s. 2671, 17 kohta, ja asia C-169/95, Espanja v. komissio, tuomio 14.1.1997, Kok., s. I-148, 20 kohta.

⁽⁵⁾ Ks. tältä osin asia T-380/94, APUFFASS ja AKT v. komissio, tuomio 12.12.1996, Kok., s. II-2169, 54 kohta.

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – EU:n valtioneuvoston päätös, COM(2012) 0209 final.

1. **SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT**
- 1.1 **Alueellisen tuen soveltamisala**
9. Teräs-⁽⁷⁾ ja synteettikuituteollisuudelle⁽⁸⁾ myönnettävän aluetuen ei katsota soveltuvan sisämarkkinoille.
10. Komissio soveltaa näissä suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita alueelliseen tukeen kaikilla taloudellisen toiminnan aloilla⁽⁹⁾, lukuun ottamatta kalastus- ja vesiviljelyalaa⁽¹⁰⁾, maataloutta⁽¹¹⁾ ja liikennettä⁽¹²⁾, joihin sovelletaan erillisissä säädöksissä vahvistettuja erityissäntöjä, jotka saattavat poiketa osittain tai täysin näistä suuntaviivoista. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja muiksi kuin maataloustuotteiksi jalostettavien maataloustuotteiden jalostamiseen ja kaupan pitämiseen. Näitä suuntaviivoja sovelletaan tukitoimenpiteisiin, joilla tuetaan toimintoja, jotka eivät kuulu perussopimuksen 42 artiklan soveltamisalaaan mutta joihin sovelletaan maatalouden kehittämisasetusta ja joita joko yhteisrahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta tai jotka myönnetään näille yhteisrahoitetuille toimenpiteille ylimääräisenä kansallisena rahoituksena, ellei alakohteisissa säännöissä määrätä toisin.
11. Näitä suuntaviivoja ei sovelleta lentoasemille⁽¹³⁾ tai energia-alalla⁽¹⁴⁾ myönnettyyn valtiontukeen.
12. Laajakaistaverkoille myönnetyn alueellisen investointituen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, jos se näissä suuntaviivoissa vahvistettujen yleisten edellytysten lisäksi täyttää myös seuraavat erityisedellytykset: i) tukea myönnetään vain alueille, joilla ei ole samantyyppistä (joko peruslaajakaista- tai NGA-) verkkoa ja joilla sellaista ei todennäköisesti kehitetä lähitulevaisuudessa; ii) tuettu verkko-operaattori tarjoaa tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin aktiivisia ja passiivisia tukkuliittymiä, joihin sisältyy mahdollisuus tosiasiallisesti ja täysin eriytettyihin tilaajayhteyksiin; iii) tuki olisi myönnettävä tarjouskilpailumenettelyn perusteella laajakaistasuuntaviivojen⁽¹⁵⁾ 78 kohdan c ja d alakohdan mukaisesti.
13. Tutkimusinfrastruktuureille⁽¹⁶⁾ myönnettävän alueellisen investointituen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, jos näissä suuntaviivoissa vahvistettujen yleisten edellytysten lisäksi sen ehtona on avoin ja syrjimätön pääsy infrastruktuuriin.

⁽⁷⁾ Liitteessä IV olevien määritelmien mukaisesti.

⁽⁸⁾ Liitteessä IV olevien määritelmien mukaisesti.

⁽⁹⁾ Laivanrakennusteollisuuden valtiontukea koskevien puitteiden (EUVL C 364, 14.12.2011, s. 9) voimassaolon päätyttyä 31. joulukuuta 2013 myös laivanrakennusteollisuuden alueellinen tuki kuuluu näiden suuntaviivojen soveltamisalaaan.

⁽¹⁰⁾ Ne kuuluvat kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä joulukuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 (EYVL L 17, 21.1.2000, s. 22) piiriin.

⁽¹¹⁾ Perussopimuksen liitteessä I lueteltuihin maataloustuotteisiin johtavaan maataloustuotteiden alkutuotantoon, jalostukseen ja kaupan pitämiseen ja metsätalouteen sovelletaan maatalousalan valtiontukea koskevissa suuntaviivoissa vahvistettuja sääntöjä.

⁽¹²⁾ 'Liikenteellä' tarkoitetaan matkustajien kuljettamista ilma-aluksella, meriteitse, maanteitse, rautateitse ja sisävesitse tai rahdinkuljetuspalvelujen tarjoamista toisen lukuun.

⁽¹³⁾ Yhteisön suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan soveltamisesta ilmailualan valtiontukiin (EYVL C 350, 10.12.1994, s. 5) ja yhteisön suuntaviivat lentoasemien rahoittamisesta ja alueellisilta lentoasemilta liikennöivien lentoyhtiöiden toiminnan aloittamista koskevasta valtiontuesta (EUVL C 312, 9.12.2005, s. 1), sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina.

⁽¹⁴⁾ Komissio arvioi energia-alan valtiontukien soveltuvuuden sisämarkkinoille valtiontuesta ympäristönsuojelulle annettujen suuntaviivojen muuttamista koskevien tulevien energiaa ja ympäristönsuojelutukea koskevien suuntaviivojen perusteella ja ottaa huomioon tukialueiden erityiset haitat.

⁽¹⁵⁾ Komission tiedonanto – EU:n suuntaviivat valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä (EUVL C 25, 26.1.2013, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Kuten ne on määritelty eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä 25 päivänä kesäkuuta 2009 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 723/2009 (EUVL L 206, 8.8.2009, s. 1).

14. Investointeihin tai taloudellisen toiminnan säilyttämiseen heikommin kehittyneellä alueella liittyvät alueelliset haitat vaikuttavat yleensä vähemmän suuriin yrityksiin kuin pieniin ja keskiuuriin yrityksiin (pk-yritykset). Ensinnäkin suurten yritysten on helpompi saada pääomaa ja luottoa maailmanlaajuisilla markkinoilla, eikä tietyn epäsuotuisan alueen rajoitetumpi rahoituspalvelujen tarjonta sen vuoksi haittaa niitä yhtä paljon. Toiseksi suurten yritysten tekemät investoinnit voivat tuottaa mittakaavaetuja, jotka vähentävät sijaintiin liittyviä alkukustannuksia ja jotka monilta osin eivät ole sidoksissa alueeseen, jolla investointi toteutetaan. Kolmanneksi investointeja tekevillä suurilla yrityksillä on yleensä huomattavasti neuvotteluvoimaa viranomaisiin nähden, mikä saattaa johtaa tuen myöntämiseen tarpeettomasti tai perusteettomasti. Lisäksi voidaan todeta, että suuret yritykset ovat todennäköisemmin merkittäviä toimijoita kyseisillä markkinoilla ja sen vuoksi investointi, johon tukea myönnetään, voi vääristää kilpailua ja kauppaa sisämarkkinoilla.
15. Koska suurten yritysten investointeihin myönnettävällä alueellisella tuella ei todennäköisesti ole kannustavaa vaikutusta, sen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, ellei sitä myönnetä alkuinvestointeihin, joilla luodaan uutta taloudellista toimintaa näillä alueilla ⁽¹⁷⁾ tai monipuolistetaan laitoksen tuotantoa uusiin tuotteisiin tai uusiin prosessi-innovaatioihin.
16. Alueellinen tuki, jonka tavoitteena on vähentää yrityksen juoksevia menoja, on toimintatukea, jonka ei katsota soveltuvan sisämarkkinoille, ellei sitä myönnetä epäedullisessa asemassa olevien alueiden yritysten kohtaamien tiettyjen tai pysyvien haittojen lieventämiseen. Toimintatuen katsotaan soveltuvan sisämarkkinoille, jos sen tavoitteena on vähentää tiettyjä vaikeuksia, joita pk-yritykset kohtaavat perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisilla erityisen epäedullisessa asemassa olevilla alueilla, tai korvata lisäkustannuksia, joita aiheutuu taloudellisen toiminnan harjoittamisesta syrjäisimmillä alueilla, tai estää tai vähentää väestökatoa erittäin harvaan asutuilla alueilla.
17. Toimintatuen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, jos yrityksen pääasiallinen toiminta kuuluu tilastollisen toimialaluokituksen NACE Rev. 2 ⁽¹⁸⁾ pääluokkaan K "Rahoitus- ja vakuutus toiminta" tai jos sen toiminta kattaa konsernin sisäiset toiminnot ja sen pääasiallinen toiminta kuuluu NACE Rev. 2 -järjestelmän luokkaan 70.10 "Pääkonttorien toiminta" tai 70.22 "Muu liikkeenjohdon konsultointi".
18. Alueellista tukea ei saa myöntää myöskään vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään näiden suuntaviivojen soveltamiseksi vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja niiden rakenteiden uudistamiseksi myönnettävää valtiontukea koskeissa yhteisön suuntaviivoissa ⁽¹⁹⁾.
19. Arvioidessaan alueellista tukea, jota myönnetään yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on todettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi, komissio ottaa huomioon vielä perimättä oleman tukimäärän ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Katso 20 kohdan i alakohta.

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1893/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, tilastollisen toimialaluokituksen NACE Rev. 2 vahvistamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisön asetusten muuttamisesta (EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1).

⁽¹⁹⁾ EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2, sellaisina kuin ne ovat jatkettuina EUVL:ssä C 156, 9.7.2009, s. 3, ja EUVL:ssä C 296, 2.10.2012, s. 3. Kuten kyseisten suuntaviivojen 20 kohdassa todetaan, koska vaikeuksissa olevan yrityksen olemassaolo on vaarassa, sitä ei voida katsoa asianmukaiseksi välineeksi edistämään muita julkisen politiikan tavoitteita kunnes sen elinkelpoisuus on varmistettu.

⁽²⁰⁾ Ks. tältä osin yhdistetyt asiat T-244/93 ja T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. Euroopan yhteisöjen komissio, tuomio 13.9.1995, Kok., s. II-2265.

1.2 Määritelmät

20. Näissä suuntaviivoissa tarkoitetaan

- a) 'a-alueilla' perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan määräyksiä soveltaen aluetukikartassa nimettyjä alueita; 'c-alueilla' perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan määräyksiä soveltaen aluetukikartassa nimettyjä alueita;
- b) 'tapauskohtaisella tuella' tukea, jota ei myönnetä tukiohjelman perusteella;
- c) 'mukautetulla tuen määrällä' suuren investointihankkeen sallitun tuen enimmäismäärää, joka määritetään seuraavan laskentakaavan avulla:

$$\text{tuen enimmäismäärä} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$$

kaavassa R on kyseiseen alueeseen sovellettava tuen enimmäisintensiteetti, lukuun ottamatta pk-yritysten tuki-intensiteetin lisäystä; B on tukikelpoisten kustannusten 50–100 miljoonan euron välinen osa; C on tukikelpoisten kustannusten 100 miljoonan euron ylittävä osa;

- d) 'tuen myöntämispäivällä' päivää, jolloin jäsenvaltio teki tuen myöntämistä koskevan oikeudellisesti velvoittavan sitoumuksen, johon voidaan vedota kansallisissa tuomioistuimissa;
- e) 'tukikelpoisilla kustannuksilla' investointituen osalta alkuinvestointiin liittyvää aineellista ja aineetonta omaisuutta tai palkkakustannuksia;
- f) 'bruttoavustusekvivalentilla' tai 'BAE:lla' tuen diskontattua arvoa ilmaistuna prosenttiosuutena tukikelpoisten kustannusten diskontatusta arvosta, joka on laskettu tuen myöntämisaikajankohdalla sovellettavan diskonttokoron perusteella;
- g) 'yksittäisellä tuella' tukea, joka myönnetään joko tukiohjelman perusteella tai tapauskohtaisena tukena;
- h) 'alkuinvestoinnilla':

a) aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtyä investointia, joka liittyy

- uuden laitoksen perustamiseen;
- olemassa olevan laitoksen kapasiteetin lisäämiseen;
- laitoksen tuotannon monipuolistamiseen sellaisiin tuotteisiin, joita laitos ei ole aikaisemmin tuottanut; tai
- olemassa olevan laitoksen tuotantoprosessin perusteelliseen muuttamiseen; tai

b) laitokseen suoraan liittyvän omaisuuden hankintaan, jos laitos on suljettu tai se olisi suljettu, jos sitä ei olisi ostettu, ja jos ostaja on myyjästä riippumaton sijoittaja; pelkkää yrityksen osakkeiden hankkimista ei katsota alkuinvestoinniksi;

- i) 'alkuinvestoinnilla uuteen taloudelliseen toimintaan':
- a) aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtyä investointia, joka liittyy
- uuden laitoksen perustamiseen; tai
  - sellaisen laitoksen tuotannon monipuolistamiseen, kunhan uusi toiminta ei ole samaa tai samankaltaista kuin kyseisessä laitoksessa on aikaisemmin harjoitettu; tai
- b) sellaisen laitoksen omaisuuden hankintaa, joka on suljettu tai olisi suljettu, jos sitä ei olisi ostettu, ja jos ostaja on myyjästä riippumaton investoija, kunhan hankittua omaisuutta käyttämällä harjoitettava uusi toiminta ei ole samaa tai samankaltaista kuin ennen hankintaa kyseisessä laitoksessa harjoitettu toiminta;
- j) 'aineettomalla omaisuudella' omaisuutta, joka hankitaan tekniikan siirron, kuten patenttioikeuksien, lisenssien, taitotiedon tai patentoimattoman teknisen tietämyksen, kautta;
- k) 'työpaikkojen luomisella' kyseisen laitoksen työntekijöiden määrän nettolisäystä verrattuna 12 edellisen kuukauden keskiarvoon niin, että luotujen työpaikkojen määrästä vähennetään kyseisellä kaudella menetetyt työpaikat;
- l) 'suurella investointihankkeella' alkuinvestointia, jonka tukikelpoiset kustannukset ovat yli 50 miljoonaa euroa laskettuina tuen myöntämispäivän hintojen ja valuuttakurssien mukaan;
- m) 'tuen enimmäisintensiteetillä' suurten yritysten tuki-intensiteettiä BAE:na ilmaistuna näiden suuntaviivojen alajakson 5.4 ja asiaankuuluvan aluetukikartan mukaisesti;
- n) 'ilmoituskynnysarvolla' tukimääriä, jotka ylittävät jäljempänä olevassa taulukossa esitetyt raja-arvot:

Tuki-intensiteetti	Ilmoituskynnysarvo
10 %	7,5 miljoonaa euroa
15 %	11,25 miljoonaa euroa
25 %	18,75 miljoonaa euroa
35 %	26,25 miljoonaa euroa
50 %	37,5 miljoonaa euroa

- o) 'työntekijöiden määrällä' vuosityöyksiköiden (VTY) määrää eli vuoden aikana kokopäivätyössä olleen henkilöstön määrää; osa-aikatyötä sekä kausityötä tekevien määrä lasketaan vuosityöyksiköiden murto-osina;

- p) 'syRJäisimmillä alueilla' perussopimuksen 349 artiklassa tarkoitettuja alueita ⁽²¹⁾;
- q) 'toimintatuella' tukea, jolla vähennetään yrityksen juoksevia kustannuksia, jotka eivät liity alkuinvestointiin; näihin sisältyvät sellaiset kustannusryhmät kuin henkilöstökustannukset, materiaalit, sopimusperusteiset palvelut, viestintä, energia, huolto, vuokrat, hallinto jne., mutta niihin eivät kuulu poisto- ja rahoituskustannukset, jos ne on sisällytetty tukikelpoisiin kustannuksiin alueellista investointitukea myönnettäessä;
- r) 'aluetukikartalla' luetteloa alueista, jotka jäsenvaltio on nimennyt näissä suuntaviivoissa vahvistettujen edellytysten mukaisesti ja jotka komissio on hyväksynyt;
- s) 'samalla tai samankaltaisella toiminnalla' toimintaa, joka kuuluu samaan tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) nelinumerosuoraan (nelinumeroinen tunnus);
- t) 'yhdeLLä ainoalla investointihankkeella' mitä tahansa alkuinvestointia, jonka sama tuensaaja (konsernitason) aloittaa kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona toisen tuetun investoinnin työt alkavat samalla NUTS 3 -alueella;
- u) 'pk-yrityksillä' yrityksiä, jotka täyttävät mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa esitetyt edellytykset ⁽²²⁾;
- v) 'töiden alkamisella' joko investoinnin rakennustöiden alkamista tai ensimmäistä pätevää sitoumusta tilata laitteita tai muuta sitoumusta, joka tekee investoinnista peruuttamattoman, riippuen siitä, kumpi on ajallisesti ensimmäinen; maan ostoa ja valmistelutöitä, kuten lupien hankkimista ja alustavien toteutettavuustutkimusten tekemistä, ei katsota töiden alkamiseksi; yrityskaupoissa 'töiden alkamisella' tarkoitetaan hankittuun laitokseen suoraan liittyvien omaisuuserien hankintahetkeä;
- w) 'harvaanasutuilla alueilla' jäsenvaltion näiden suuntaviivojen 161 kohdan mukaisesti nimeämiä alueita;
- x) 'aineellisella omaisuudella' maa-alueita, rakennuksia ja laitoksia, koneita ja laitteita;
- y) 'hyvin harvaan asutuilla alueilla' niitä NUTS 2 -alueita, joilla on vähemmän kuin kahdeksan asukasta neliökilometrillä (perustuen Eurostatin tietoihin väestötiheydestä vuonna 2010), tai tällaisten jäsenvaltion näiden suuntaviivojen 162 kohdan mukaisesti nimeämiä NUTS 2 -alueiden osia;

⁽²¹⁾ Nykyisin: Guadeloupe, Ranskan Guayana, Martinique, Réunion, Saint-Martin, Azorit, Madeira ja Kanariansaaret. Saint-Barthélemy saaren aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden 29 päivänä lokakuuta 2010 annetun Eurooppa-neuvoston päätöksen (2010/718/EU) (EUVL L 325, 9.12.2010, s. 4) mukaisesti Saint-Barthélemyn asema syrjäisimpänä alueena päättyi 1. tammikuuta 2012 ja siitä tuli perussopimuksen neljännessä osassa tarkoitettu merentakainen maa tai alue. Mayotten aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden 11 päivänä heinäkuuta 2012 annetun Eurooppa-neuvoston päätöksen (2012/419/EU) (EUVL L 204, 31.7.2012, s. 131) mukaisesti Mayotten asema merentakaisena maana tai alueena päättyi 1. tammikuuta 2014 ja se saa syrjäisimpiin alueisiin kuuluvan alueen aseman.

⁽²²⁾ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

- z) 'palkkakustannuksilla' tuensaajan todellisuudessa maksamaa kokonaissummaa kyseisen työpaikan osalta; kustannuksiin sisältyvät bruttopalkka (ennen veroja) ja pakolliset maksut tietyltä ajalta, kuten sosiaaliturvamaksut sekä lasten ja vanhempien hoitokustannukset.

2. ILMOITUSTA EDELLYTTÄVÄ ALUEELLINEN TUKE

21. Jäsenvaltioiden on periaatteessa ilmoitettava alueellinen tuki perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan ⁽²³⁾ mukaisesti, lukuun ottamatta toimenpiteitä, jotka täyttävät Euroopan yhteisön perustamis-sopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 ⁽²⁴⁾ (valtuusasetus) 1 artiklan nojalla annetussa ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetty edellytykset.
22. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja ilmoitettuihin aluetukiohjelmiin ja yksittäisiin tukiin.
23. Ilmoitetun tukiohjelman perusteella myönnetystä yksittäisestä tuesta on ilmoitettava perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jos kaikista lähteistä peräisin oleva tuki ylittää ilmoituskynnyksarvon ⁽²⁵⁾ tai jos se myönnetään tuensaajalle, joka on lopettanut saman tai samankaltaisen toiminnan ETA:ssa hakupäivää edeltävien kahden vuoden aikana tai jos tukihakemuksen jättöhetkellä tuensaaja aikoo lopettaa tällaisen toiminnan kahden vuoden kuluessa siitä, kun tuettu investointi saatiin päätökseen.
24. Suurelle yritykselle myönnetystä investointituesta c-alueella sijaitsevan laitoksen monipuolistamiseen uusien tuotteiden tuotantoa varten on edelleen ilmoitettava perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan nojalla.

3. ALUEELLISEN TUEN SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI

3.1 Yhteiset arviointiperiaatteet

25. Arvioidessaan, voidaanko ilmoitetun tukitoimenpiteen katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, komissio analysoi yleensä, varmistaako toimenpidesuunnitelma, että tuen myönteinen vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen ylittää sen kielteiset vaikutukset kauppaan ja kilpailuun.
26. Toukokuun 8. päivänä 2012 annetussa valtioneuvoston päätöksessä koskevassa tiedonannossa kehoitettiin yksilöimään ja määrittelemään yhteiset periaatteet, joita komissio soveltaa aina arvioidessaan, soveltuuko tukitoimenpide sisämarkkinoille. Tässä tarkoituksessa komissio katsoo, että tukitoimenpide on perussopimuksen mukainen, jos se täyttää seuraavat kriteerit:
- a) vaikutus hyvin määritellyn yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen: valtioneuvoston tukitoimenpiteen tavoitteena on oltava yhteisen edun mukainen tavoite perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisesti (3.2 jakso);
- b) tarve tukitoimenpiteisiin: valtioneuvoston tukitoimenpide olisi kohdennettava tilanteeseen, jossa tuella saadaan aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin, esimerkiksi korjaamalla markkinoiden toimintapuute tai puuttamalla oikeudenmukaisuutta tai koheesiota koskevaan ongelmaan (3.3 jakso);

⁽²³⁾ Komissio aikoo vapauttaa ilmoitusvelvollisuudesta infrastruktuurille myönnetyn tapauskohtaisen tuen, joka täyttää yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa vahvistetut soveltuvuusedellytykset huolimatta siitä, että sitä ei myönnetä osana tukiohjelmaa.

⁽²⁴⁾ EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

⁽²⁵⁾ Ks. 20 kohdan n alakohhta.

- c) toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus: ehdotetun tukitoimenpiteen on oltava yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen soveltuva politiikan väline (3.4 jakso);
  - d) kannustava vaikutus: tuen on muutettava yrityksen käyttäytymistä niin, että se harjoittaa sellaista ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla taikka eri paikassa (3.5 jakso);
  - e) tuen oikeasuhteisuus (tuen rajaaminen välttämättömään): tuen määrä on rajattava vähimmäismäärään, joka tarvitaan investointien tai toimintojen lisäämiseksi kyseisellä alueella (3.6 jakso);
  - f) kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen: tuen kielteisten vaikutusten on oltava riittävän rajoitettuja niin, että toimenpiteen kokonaisvaikutus on myönteinen (3.7 jakso);
  - g) tuen läpinäkyvyys: jäsenvaltioilla, komissiolla, talouden toimijoilla ja kansalaisilla on oltava mahdollisuus saada helposti käyttöönsä kaikki tarvittavat säädökset ja muut tuen myöntämistä koskevat tarpeelliset tiedot (3.8 jakso).
27. Eräiden tukiohjelmamuotojen kokonaisvaikutuksen selvittämiseksi voidaan edellyttää näiden suuntaviivojen 4 jakson mukaista jälkiarviointia. Komissio voi tällaisissa tapauksissa rajoittaa ohjelmien kestoja (yleensä enintään neljään vuoteen) niin, että ohjelman voimassaolon jatkamisesta voidaan ilmoittaa myöhemmin.
28. Jos valtiontukitoimenpide on EU:n lainsäädännön vastainen tai sen ehdot (mukaan lukien rahoitusmenetelmä, kun se kuuluu erottamattomasti valtiontukitoimenpiteeseen) ovat EU:n lainsäädännön vastaisia, tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana ⁽²⁶⁾.
29. Arvioidessaan yksittäisen tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille komissio ottaa huomioon mahdollisen menettelyn, joka koskee perussopimuksen 101 tai 102 artiklan rikkomista ja joka saattaa koskea tuensaajaa ja joka voi olla merkityksellinen perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisen arvioinnin kannalta ⁽²⁷⁾.

3.2 Vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen

30. Alueellisen tuen ensisijaisena tavoitteena on supistaa Euroopan unionin eri alueiden välistä kehityskuilua. Oikeudenmukaisuus- tai koheesiotavoitteensa avulla alueellinen tuki voi edistää Eurooppa 2020 -strategian saavuttamista osallistavan ja kestäväen kasvun aikaansaamiseksi.

3.2.1 Investointitukiohjelmat

31. Alueellisten tukiohjelmien olisi oltava osa alueellista kehitysstrategiaa, jolla on selvästi määritellyt tavoitteet, ja niiden olisi oltava johdonmukaiset näiden tavoitteiden kanssa ja edistettävä niiden saavuttamista.
32. Tämä pätee erityisesti toimenpiteisiin, jotka toteutetaan niiden aluekehitystä koskevien strategioiden mukaisesti, jotka on määritelty Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston, koheesiorahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston puitteissa Eurooppa 2020 -strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

⁽²⁶⁾ Ks. esim. asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000, Kok., s. I-6857, 78 kohta, ja asia C-333/07, Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10807, 94–116 kohta.

⁽²⁷⁾ Asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok., s. I-3203, 42 kohta.

33. Kun on kyse tukiohjelmista, jotka eivät kuulu koheesiopoliittisista varoista rahoitettavan toimintaohjelman piiriin, jäsenvaltioiden olisi osoitettava, että toimenpide on johdonmukainen ja että se edistää kyseisen alueen kehitysstrategiaa. Tässä jäsenvaltiot voivat käyttää lähtökohtana aikaisempien valtiontukiohjelmien arviointeja, tukea myöntävien viranomaisten suorittamia vaikutustenarviointeja tai asiantuntijalausuntoja. Varmistaakseen, että tukiohjelma edistää tätä kehitysstrategiaa, siihen on sisällyttävä järjestelmä, jonka avulla tuen myöntävät viranomaiset voivat asettaa investointihankkeet tärkeysjärjestykseen ja tehdä valintansa ohjelman tavoitteiden mukaisesti (esimerkiksi käyttämällä muodollista pisteytystä) ⁽²⁸⁾.
34. Aluetukiohjelmiä voidaan ottaa käyttöön a-alueilla pk-yritysten tai suurten yritysten alkuinvestointien tukemiseksi. C-alueilla aluetukiohjelmiä voidaan ottaa käyttöön pk-yritysten alkuinvestointien ja suurten yritysten uuteen toimintaan liittyvän investoinnin tukemiseksi.
35. Myöntäessään ohjelman perusteella tukea yksittäisiin investointihankkeisiin tukea myöntävän viranomaisen on vahvistettava, että valittu hanke edistää ohjelman tavoitetta ja kyseisen alueen kehitysstrategiaa. Jäsenvaltio voi tässä tarkoituksessa käyttää tietoja, jotka tukihakemuksen tekijä antaa näiden suuntaviivojen liitteessä olevan mallin mukaisesti silloin, kun alueelle tehtävän investoinnin myönteisistä vaikutuksista on annettava selvitys ⁽²⁹⁾.
36. Varmistaakseen, että investoinnilla on todellinen ja kestävä vaikutus kyseisen alueen kehitykseen, investointi on säilytettävä alueella vähintään viiden vuoden ajan investoinnin toteuttamisesta tai kolmen vuoden ajan, jos on kyse pk-yrityksestä ⁽³⁰⁾.
37. Jos tuki lasketaan palkkakustannusten perusteella, työpaikat on täytettävä kolmen vuoden kuluessa investoinnin valmistumisesta. Kaikki investoinnin avulla luodut työpaikat on säilytettävä kyseisellä alueella viiden vuoden ajan siitä ajankohdasta, kun työpaikka täytettiin ensimmäisen kerran. Pk-yritysten tekemien investointien tapauksessa jäsenvaltiot voivat lyhentää investoinnin tai työpaikkojen säilyttämistä koskevan viiden vuoden määräajan vähintään kolmeen vuoteen.
38. Varmistaakseen, että investointi on elinkelpoinen, jäsenvaltion on tarkistettava, että tuensaaja rahoittaa vähintään 25 prosenttia ⁽³¹⁾ tukikelpoisista kustannuksista joko omista varoistaan tai ulkopuolisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea ⁽³²⁾.
39. Jotta valtiontukitoimenpiteet eivät johtaisi ympäristöhaittoihin, jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että unionin ympäristönsuojelulainsäädäntöä noudatetaan, erityisesti tarvetta suorittaa ympäristövaikutusten arviointi silloin, kun sitä edellytetään lainsäädännössä, ja huolehtia kaikista asiaankuuluvista luvista.

⁽²⁸⁾ Laajakaistainfrastruktuurien osalta tuensaaja on valittava tarjouskilpailun perusteella laajakaistasuuntaviivojen 78 kohdan c ja d alakohdan mukaisesti, ks. alaviite 15.

⁽²⁹⁾ Ks. näiden suuntaviivojen liite V.

⁽³⁰⁾ Velvollisuuden säilyttää investointi alueella vähintään viiden vuoden ajan (kolmen vuoden ajan pk-yritysten osalta) ei pitäisi estää vanhentuneen tai rikkoutuneen laitoksen tai kaluston korvaamista tämän ajan kuluessa, jos taloudellinen toiminta säilyy alueella kyseisen vähimmäisajan. Alueellista tukea ei kuitenkaan saa myöntää laitoksen tai kaluston korvaamiseen.

⁽³¹⁾ Tässä 38 kohdassa olevaa vaatimusta 25 prosentin osuudesta ei sovelleta investointitukeen syrjäisimmillä alueilla, joilla enimmäistuki-intensiteetti voi näiden suuntaviivojen 173 kohdan mukaisesti olla yli 75 prosenttia BAE ja enintään 90 prosenttia pk-yritysten tapauksessa.

⁽³²⁾ Näin ei ole esimerkiksi silloin, kun on kyse korkotukilainoista, julkisista pääomalainoista tai osakkuuksista, jotka eivät ole markkinataloussijoittajaa koskevan periaatteen mukaisia, valtiontakauksista, joihin sisältyy tukea, tai julkisesta tuesta, jota myönnetään vähämerkityksistä tukea koskevan säännön perusteella.

3.2.2 Ilmoitettu yksittäinen investointituki

40. Osoittaakseen komissiolle ilmoitetun yksittäisen investointituen alueellisen vaikutuksen jäsenvaltiot voivat käyttää esimerkiksi jäljempänä mainittuja indikaattoreita, jotka voivat olla suoria (esimerkiksi välittömien työpaikkojen luominen) tai välillisiä (esimerkiksi paikallinen innovointi).
- a) Investoinnin luomien välittömien työpaikkojen määrä on tärkeä osoitus hankkeen vaikutuksesta aluekehitykseen. Lisäksi olisi otettava huomioon luotujen työpaikkojen laatu ja niiden edellyttämä koulutustaso.
  - b) Vielä enemmän uusia työpaikkoja saattaa syntyä paikalliseen (ali)hankkijaverkostoon, mikä helpottaa investoinnin integroimista alueelle ja varmistaa heijastusvaikutusten leviämisen laajemmalle. Sen vuoksi myös välillisten työpaikkojen määrä otetaan huomioon.
  - c) Tuensaajan sitoumus järjestää laajalti koulutusta työvoiman yleis- ja erityistaitojen parantamiseksi otetaan huomioon aluekehitystä edistävänä tekijänä. Lisäksi painotetaan erityisesti nuorten työharjoittelua tai oppisopimuskoulutusta ja koulutusta, joka parantaa työntekijöiden taitoja ja työllistävyyttä yrityksen ulkopuolella. Yleis- tai erityiskoulutusta, johon on myönnetty koulutustukea, ei oteta huomioon alueellisen tuen myönteisenä vaikutuksena päällekkäisyyden välttämiseksi.
  - d) Ulkoisia mittakaavaetuja tai muita alueen kehityksestä johtuvia hyötyjä voi syntyä läheisyyden vaikutuksesta (klusterointivaikutus). Saman alan yritysten klusterointi eli keskittäminen antaa yksittäisille laitoksille mahdollisuuden erikoistua enemmän, mikä lisää tehokkuutta. Tämän indikaattorin merkitys määritettäessä vaikutusta alueelliseen kehitykseen riippuu kuitenkin klusterin kehitysvaiheesta.
  - e) Investointeihin liittyy teknistä tietämystä, mikä voi olla merkittävän teknologiansiirron lähde (tiedon leviäminen). Teknologiapainotteisilla aloilla tehtäviin investointeihin liittyy todennäköisemmin teknologiansiirtoa vastaanottavalle alueelle. Tiedon levittämisen taso ja tarkkuus ovat myös tärkeitä seikkoja tältä osin.
  - f) Hankkeen vaikutus alueen kykyyn luoda uutta teknologiaa paikallisen innovaatiotoiminnan kautta voidaan myös ottaa huomioon. Uuden tuotantolaitoksen yhteistyö paikallisten korkeasteen oppilaitosten kanssa voidaan myös katsoa myönteiseksi tekijäksi.
  - g) Investoinnin kesto ja mahdolliset myöhemmät lisäinvestoinnit ovat osoitus yrityksen kestävästä sitoutumisesta alueelle.
41. Jäsenvaltiot voivat käyttää myös tuensaajan liiketoimintasuunnitelmaa, joka saattaa sisältää tietoja luotujen työpaikkojen lukumäärästä, maksettavista palkoista (kotitalouksien varallisuuden lisääntyminen heijastusvaikutuksena), paikallisilta tuottajilta tehtyjen hankintojen määrästä sekä investoinnin luomasta liikevaihdosta ja siitä johtuvan verotulojen lisäyksen mahdollisesta myönteisestä vaikutuksesta alueeseen.
42. Tapauskohtaisen tuen ⁽³³⁾ osalta jäsenvaltion on osoitettava 35–39 kohdassa olevien vaatimusten lisäksi, että hanke on johdonmukainen kyseisen alueen kehitysstrategian kanssa ja edistää sitä.

⁽³³⁾ Tapauskohtaiseen tukeen sovelletaan samoja vaatimuksia kuin tukiohjelman perusteella myönnettyyn yksittäiseen tukeen, ellei toisin mainita.

3.2.3 Toimintatukiohjelmat

43. Toimintatukiohjelmat edistävät epäedullisessa asemassa olevien alueiden kehitystä ainoastaan, jos kyseisten alueiden haasteet on selvästi yksilöity etukäteen. Taloudellisen toiminnan houkuttelemiseen tai säilyttämiseen liittyvät esteet voivat olla niin vaikeita tai pysyviä, että investointituki ei ehkä yksinään riitä alueen kehittämiseen.
44. Jos tuen tarkoituksena on vähentää tiettyjä pk-yritysten a-alueilla kohtaamia vaikeuksia, jäsenvaltioiden on osoitettava näiden erityisten vaikeuksien olemassaolo ja merkitys sekä se, että toimintatukiohjelma on tarpeen, koska näitä erityisiä vaikeuksia ei voida voittaa investointituella.
45. Syrjäisimmillä alueilla aiheutuvien tiettyjen lisäkustannusten korvaamiseen tarkoitettujen toimintatuen osalta on todettava, että pysyvät haitat, jotka vakavasti rajoittavat syrjäisimpien alueiden kehitystä, on lueteltu perussopimuksen 349 artiklassa ja niitä ovat syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto sekä taloudellinen riippuvuus muutamista harvoista tuotteista. Jäsenvaltion on kuitenkin yksilöitävä näihin pysyviin haittoihin liittyvät lisäkustannukset, jotka toimintatukiohjelmalla on tarkoitus korvata.
46. Jäsenvaltion, joka aikoo myöntää toimintatukea väestökadon estämiseksi tai vähentämiseksi hyvin harvaan asutuilla alueilla, on osoitettava kyseiseen alueeseen ilman toimintatukea kohdistuva väestökadon riski.

3.3 Tukitoimenpiteiden tarve

47. Jotta voidaan arvioida, onko valtiontuki tarpeen yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi, on ensin tarkasteltava ratkaistavana olevaa ongelmaa. Valtiontuki olisi kohdennettava tilanteisiin, joissa tuella saadaan aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin. Tämä pätee erityisesti tilanteissa, joissa julkisia resursseja on vähän.
48. Valtiontukitoimenpiteillä voidaan tietyin edellytyksin korjata markkinoiden toimintapuutteita ja siten parantaa markkinoiden tehokasta toimintaa ja kilpailukykyä. Kun markkinoilla saavutetaan tehokkaita tuloksia, jotka kuitenkin ovat epätydyttäviä oikeudenmukaisuuden tai koheesion kannalta, valtiontukea voidaan käyttää suotavamman ja oikeudenmukaisemman markkinatilanteen saavuttamiseksi.
49. Niiden alueiden kehittämiseen myönnetyn tuen osalta, jotka on sisällytetty aluetukikarttaan näiden suuntaviivojen 5 jakson mukaisesti, komissio katsoo, että perussopimuksessa vahvistettuja koheesiotavoitteita ei saavuteta markkinoiden toimin ilman valtion toimenpiteitä. Sen vuoksi näillä alueilla myönnetyn tuen olisi katsottava soveltuvan sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti.

3.4 Alueellisen tuen asianmukaisuus

50. Ehdotetun tukitoimenpiteen on oltava kyseisen poliittisen tavoitteen saavuttamiseen soveltuva väline. Tukitoimenpiteen ei katsota soveltuvan sisämarkkinoille, jos sama aluekehitykseen kohdistuva myönteinen vaikutus saadaan aikaan vähemmän vääristävillä politiikan välineillä tai muilla vähemmän vääristävillä tukivälineillä.

3.4.1 Asianmukaisuus verrattuna vaihtoehtoisiin politiikan välineisiin

3.4.1.1 Investointitukiohjelmat

51. Alueellinen investointituki ei ole ainoa jäsenvaltioiden käytettävissä oleva politiikan väline, jolla voidaan tukea investointeja ja työpaikkojen luomista epäedullisessa asemassa olevilla alueilla. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa muita toimenpiteitä, joita voivat olla esimerkiksi infrastruktuurin kehittäminen, koulutuksen laadun parantaminen tai liiketoimintaympäristön parantaminen.

52. Jäsenvaltioiden on osoitettava, miksi alueellinen tuki on asianmukainen väline yhteisen oikeudenmukaisuus- tai koheesiotavoitteen saavuttamiseksi silloin, kun otetaan käyttöön tukiohjelma, joka ei kuulu koheesiopolitiikan varoista rahoitettavan toimintaohjelman piiriin.
53. Jos jäsenvaltio päättää ottaa käyttöön toimialakohtaisen tukiohjelman, joka ei kuulu näiden suuntaviivojen 32 kohdassa mainituista unionin rahastoista rahoitettavan toimintaohjelman piiriin, sen on osoitettava kyseisen välineen edut verrattuna monialaiseen ohjelmaan tai muihin politiikan vaihtoehtoihin.
54. Komissio ottaa erityisesti huomioon jäsenvaltion ehdotetusta tukiohjelmasta mahdollisesti esittämät vaikutustenarvioinnit. Jälkikäteen tehtyjen 4 jaksossa kuvattujen arviointien tulokset voidaan myös ottaa huomioon arvioitaessa ehdotetun tukiohjelman asianmukaisuutta.

3.4.1.2 Yksittäinen investointituki

55. Tapauskohtaisen tuen osalta jäsenvaltion on osoitettava, kuinka kyseessä olevan alueen kehitys varmistetaan kyseisellä tuella paremmin kuin tukiohjelmasta myönnettävällä tuella tai muunlaisilla toimenpiteillä.

3.4.1.3 Toimintatukiohjelmat

56. Jäsenvaltion on osoitettava, että tuki on asianmukainen ohjelman tavoitteen saavuttamiseksi suhteessa ongelmiin, jotka tuella on tarkoitus ratkaista. Tuen asianmukaisuuden osoittamiseksi jäsenvaltio voi laskea tuen määrän etukäteen kiinteänä summana, joka kattaa ennustetut lisäkustannukset tietynä aikana. Tavoitteena on kannustaa yrityksiä rajoittamaan kustannuksia ja kehittämään liiketoimintaansa tehokkaammin ⁽³⁴⁾.

3.4.2 Asianmukaisuus verrattuna muihin tukivälineisiin

57. Alueellista tukea voidaan myöntää eri muodoissa. Jäsenvaltion olisi kuitenkin varmistettava, että tuki myönnetään muodossa, josta todennäköisesti aiheutuu vähiten kaupan ja kilpailun vääristymiä. Jos tuki myönnetään muodossa, joka tarjoaa suoran rahallisen edun (esimerkiksi suorat avustukset, vapautukset veroista, sosiaaliturvamaksuista tai muista pakollisista maksuista tai niiden alennukset tai maa-alueiden, tavaroiden tai palvelujen tarjoaminen edulliseen hintaan), jäsenvaltion on osoitettava, miksi muut kilpailua tai kauppaa mahdollisesti vähemmän vääristävät tukimuodot, kuten takaisinmaksettavat ennakot tai velka- tai pääomainstrumentteihin perustuvat tukimuodot (esimerkiksi halpakorkoiset lainat tai korkotuet, valtion takaukset tai edullisin ehdoin toteutettu omistussosuuden hankinta tai muunlainen pääomasijoitus), eivät ole asianmukaisia.
58. Niiden tukiohjelmien osalta, joilla pannaan täytäntöön toimintaohjelmien tavoitteet ja prioriteetit, asianmukaiseksi välineeksi katsotaan kyseisessä toimintaohjelmassa valittu rahoitusväline.
59. Jälkikäteen tehtyjen 4 jaksossa kuvattujen arviointien tulokset voidaan ottaa huomioon arvioitaessa ehdotetun tukivälineen asianmukaisuutta.

⁽³⁴⁾ Jos tulevien kustannusten ja tulojen kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta ja käytettävissä oleva informaatio on hyvin epäsymmetristä, viranomaiset saattavat haluta käyttää korvausmalleja, joihin sisältyy ennakoarvioinnin lisäksi jälkikarkastuksia (esimerkiksi soveltamalla takaisinperintää, jolla satunnaiset voitot voidaan jakaa).

3.5 Kannustava vaikutus

60. Alueellisen tuen katsotaan soveltuvan sisämarkkinoille vain, jos sillä on kannustava vaikutus. Kannustava vaikutus on kyseessä silloin, kun tuki muuttaa yrityksen toimintaa siten, että se harjoittaa sellaista alueen kehitystä edistävää ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla taikka eri paikassa. Tuella ei saa kattaa yritykselle toiminnasta joka tapauksessa aiheutuvia kustannuksia, eikä sillä saa korvata taloudelliseen toimintaan liittyvää tavanomaista liiketoimintariskiä.
61. Kannustava vaikutus voidaan osoittaa kahdella eri tavalla:
- a) Tuki kannustaa tekemään myönteisen investointipäätöksen, koska investointi, joka ei muuten olisi tuensaajalle riittävän kannattava, voidaan toteuttaa kyseisellä alueella⁽³⁵⁾ (*skenaario 1*, investointipäätös) tai
- b) tuki kannustaa sijoittamaan suunnitellun investoinnin kyseiselle alueelle muun alueen sijaan, koska se korvaa kyseiselle alueelle sijoittautumiseen liittyvät nettohaitat ja kustannukset (*skenaario 2*, sijaintipaikkaa koskeva päätös).
62. Jos tuki ei muuta tuensaajan toimintaa edistämällä (ylimääräisiä) investointeja kyseisellä alueella, voidaan katsoa, että sama investointi tehtäisiin alueella myös ilman tukea. Tällaisella tuella ei ole riittävää kannustavaa vaikutusta alueellisen tavoitteen saavuttamiseksi, eikä sen voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille.
63. Jos alueellinen tuki myönnetään koheesiopoliittisista rahastoista investointeihin, jotka ovat tarpeen unionin oikeudessa vahvistettujen normien saavuttamiseksi, tuella voidaan kuitenkin katsoa olevan kannustava vaikutus, jos ilman tukea investointi ei olisi ollut riittävän kannattava, jotta tuensaaja olisi tehnyt sen kyseisellä alueella, mikä olisi johtanut alueella sijaitsevan laitoksen sulkemiseen.
- #### 3.5.1 Investointitukiohjelmat
64. Yksittäisen investoinnin työt saa aloittaa vasta tukihakemuksen jättämisen jälkeen.
65. Jos työt aloitetaan, ennen kuin tukihakemus on jätetty, kyseiselle yksittäiselle investoinnille myönnetty tuki ei sovellu sisämarkkinoille.
66. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön näiden suuntaviivojen liitteenä oleva hakemuksen vakiomalli⁽³⁶⁾. Pk-yritysten ja suurten yritysten on selvitettävä hakulomakkeessa vertailutilanteen perusteella, mitä tapahtuisi, jos ne eivät saisi tukea, ja selvitettävä mikä 61 kohdassa kuvailtu skenaario on kyseessä.
67. Lisäksi suurten yritysten on todistettava asiakirjain hakulomakkeessa esitetyt vaihtoehtoista tilannetta koskevat tiedot. Tämä velvoite ei koske pk-yrityksiä.

⁽³⁵⁾ Tällaiset investoinnit voivat luoda edellytykset jatkoinvestoinneille, jotka ovat elinkelpoisia ilman lisätukea.

⁽³⁶⁾ Katso liite V.

68. Tuen myöntävän viranomaisen on suoritettava vaihtoehtoista tilannetta koskeva luotettavuustarkastus ja vahvistettava, että alueellisella tuella on jotain 61 kohdassa kuvailtua skenaariota vastaava kannustava vaikutus. Vaihtoehtoinen tilanne on uskottava, jos se on todellinen ja liittyy päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaaja tekee investointipäätöksen.

3.5.2 Ilmoitettu yksittäinen investointituki

69. Edellä 64–67 kohdassa esitettyjen vaatimusten lisäksi jäsenvaltion on ilmoitetun yksittäisen tuen⁽³⁷⁾ osalta toimitettava selkeät todisteet siitä, että tuella on todella vaikutusta investoinnin tai sijaintipaikan valintaan⁽³⁸⁾. Sen on ilmoitettava, kumpi 61 kohdassa kuvailtu skenaario pätee kyseisessä tapauksessa. Kokonaisvaltaisen arvioinnin suorittamiseksi jäsenvaltion on toimitettava sekä tuettavaa hanketta koskevat tiedot että kattava kuvaus vaihtoehtoisesta skenaariosta, jossa mikään ETA:ssa toimiva viranomainen ei myönnä tuensaajalle tukea.
70. *Skenaariossa 1* jäsenvaltio voisi todistaa tuen kannustavan vaikutuksen toimittamalla yrityksen asiakirjoja, jotka osoittavat, että investointi ei olisi ollut riittävän kannattava ilman tukea.
71. *Skenaariossa 2* jäsenvaltio voisi todistaa tuen kannustavan vaikutuksen toimittamalla yrityksen asiakirjoja, jotka osoittavat, että investoinnin sijoittamisesta kyseiselle alueelle aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä on verrattu tilanteeseen, jossa investointi toteutetaan vaihtoehtoisella alueella (vaihtoehtoisilla alueilla). Komissio tarkistaa, onko vertailut tehty realistiselta pohjalta.
72. Jäsenvaltioita kehoitetaan erityisesti käyttämään yritysten hallintoelinten virallisia asiakirjoja, riskiarviointeja (mukaan lukien sijaintipaikkaan liittyvien riskien arviointi), tilinpäätöksiä, sisäisiä liiketoimintasuunnitelmia, asiantuntijalausuntoja ja muita arvioitavaan investointihankkeeseen liittyviä selvityksiä. Asiakirjat, jotka sisältävät tietoja kysyntä-, kustannus- ja talousennusteista, ja asiakirjat, jotka toimitetaan investointikomitealle ja joissa kuvaillaan erilaisia investointiskenaarioita, tai asiakirjat, jotka on tarkoitettu rahoituslaitoksille, voivat auttaa jäsenvaltioita osoittamaan hankkeen kannustavan vaikutuksen.
73. Tässä yhteydessä ja erityisesti *skenaariossa 1* kannattavuustaso voidaan arvioida käyttämällä menetelmiä, jotka ovat yleisesti käytössä kyseisellä toimialalla ja joita voivat olla menetelmät, joiden avulla arvioidaan hankkeen nykyarvo⁽³⁹⁾, sisäinen tuotto⁽⁴⁰⁾ tai sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto. Hankkeen kannattavuutta verrataan yrityksen muihin samantapaisiin investointihankkeisiin soveltamiin tavanomaisiin tuotto prosentteihin. Jos näitä tuotto prosentteja ei ole käytettävissä, hankkeen kannattavuutta verrataan yrityksen pääomakustannuksiin kokonaisuutena tarkasteltuna tai kyseisen alan yleisiin tuotto prosentteihin.
74. Jos tuki ei muuta tuensaajan toimintaa edistämällä (ylimääräisiä) investointeja kyseisellä alueella, alueeseen ei kohdistu myönteistä vaikutusta. Tämän vuoksi tuen ei katsota soveltuvan sisämarkkinoille tapauksissa, joissa näyttää siltä, että sama investointi tehtäisiin alueella jopa ilman tuen myöntämistä.

⁽³⁷⁾ Myös tapauskohtaisen tuen on täytettävä näiden suuntaviivojen 64–67 kohdassa vahvistetut vaatimukset 3.5.2 jakson vaatimusten lisäksi.

⁽³⁸⁾ Vaihtoehtoisia tilanteita käsitellään 61 kohdassa.

⁽³⁹⁾ Hankkeen netto nykyarvo on investoinnin elinaikana kertyvien positiivisten ja negatiivisten kassavirtojen erotus diskontattuna niiden käypään arvoon (käyttäen yleensä pääomakustannuksia).

⁽⁴⁰⁾ Sisäinen tuotto prosentti ei perustu tietyn vuoden kirjanpidollisiin tuloihin, vaan siinä otetaan huomioon tulevat kassavirrat, jotka investoija odottaa saavansa investoinnin elinaikana. Se määritetään diskonttokorkona, jota käytettäessä kassavirtojen netto nykyarvo on nolla.

3.5.3 Toimintatukiohjelmat

75. Toimintatukiohjelmissä tuella on kannustava vaikutus, jos on todennäköistä, että taloudellinen toiminta kyseisellä alueella vähenisi merkittävästi ilman tukea niiden ongelmien vuoksi, jotka tuella on tarkoitus ratkaista.
76. Komissio katsoo tämän vuoksi, että tuki lisää taloudellista toimintaa kyseisellä alueella, jos jäsenvaltio on osoittanut näiden ongelmien olemassaolon ja huomattavan merkityksen tällä alueella (vrt. 44–46 kohta).

3.6 Tukimäärän oikeasuhteisuus/tuen rajaaminen välttämättömään

77. Alueellisen tuen määrä on periaatteessa rajattava vähimmäismäärään, joka tarvitaan investointien tai toimintojen lisäämiseksi kyseisellä alueella.
78. Yleensä ilmoitetun yksittäisen tuen katsotaan rajoittuvan vähimmäismäärään, jos tuen määrä vastaa investoinnin toteuttamisesta kyseisellä alueella aiheutuvia ylimääräisiä nettokustannuksia verrattuna vaihtoehtoiseen tilanteeseen, jossa tukea ei myönnettäisi. Samoin kun on kyse suurille yrityksille ilmoitettujen tukiohjelmien puitteissa myönnetystä investointituesta, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tuen määrä rajoittuu välttämättömään vähimmäismäärään, soveltamalla ylimääräisiä nettokustannuksia koskevaa lähestymistapaa.
79. Sen vuoksi *skenaarion 1* mukaisissa tilanteissa (investointipäätökset) tuen määrän ei pitäisi ylittää vähimmäismäärää, joka tarvitaan hankkeen saattamiseksi riittävän kannattavaksi, esimerkiksi sen sisäisen tuotto-%:n korottamiseksi niin, että se ylittää ne tavanomaiset tuotto-%:t, joita kyseinen yritys soveltaa muissa samankaltaisissa investointihankkeissa, tai niin, että sisäinen tuotto-%:n ylittää yrityksen pääomakustannukset kokonaisuutena tarkasteltuna tai kyseisen alan yleiset tuotto-%:t.
80. *Skenaarion 2* mukaisissa tilanteissa (sijaintipaikkaa koskevat kannustimet) tuen määrä ei saisi ylittää kohdealueen investoinnin nettoarvon ja vaihtoehtoisen sijaintipaikan investoinnin nettoarvon välistä erotusta. Kaikki asiaankuuluvat kustannukset ja hyödyt on otettava huomioon, mukaan lukien hallinto- ja kuljetuskustannukset, koulutustuen ulkopuolelle jäävät koulutuskustannukset sekä palkkaerot. Kun vaihtoehtoinen sijaintipaikka on ETA:ssa, kyseisellä toisella sijaintipaikalla myönnettäviä tukia ei kuitenkaan oteta huomioon.
81. Ennustettavuuden ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi komissio soveltaa investointitukeen myös tuen enimmäisintensiteettejä⁽⁴¹⁾. Näillä tuen enimmäisintensiteeteillä on kaksi tarkoitusta.
82. Ensinnäkin ilmoitettujen tukiohjelmien osalta tuen enimmäisintensiteetit toimivat pk-yritysten kannalta ns. safe harbour -poikkeuksina: niin kauan kuin tuki-intensiteetti ei ylitä sallittua enimmäisrajaa, tuen rajoittamista vähimmäismäärään koskevan kriteerin katsotaan täyttyvän.
83. Toiseksi tuen enimmäisintensiteettejä käytetään kaikissa muissa tapauksissa ylärajana sovellettaessa 79 ja 80 kohdassa kuvattua ylimääräisiä nettokustannuksia koskevaa lähestymistapaa.
84. Tuen enimmäisintensiteettejä mukautetaan kolmen kriteerin perusteella:
- a) kyseisen alueen sosioekonominen tilanne, jonka pohjalta määritellään, missä määrin aluetta on kehitettävä lisää ja mahdollisesti missä määrin se kärsii taloudellisen toiminnan houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvästä haitasta;

⁽⁴¹⁾ Ks. aluetukikarttoja käsittelevä 5.4 alajakso.

- b) tuensaajan koko, jota käytetään hankkeen rahoitukseen tai toteutukseen kyseisellä alueella liittyvien erityisvaikeuksien indikaattorina; ja
- c) investointihankkeen koko, joka ilmaisee kilpailun ja kaupan vääristymisen arvioidun suuruuden.
85. Korkeammat tuki-intensiteetit (ja mahdollisesti kilpailun ja kaupan suurempi vääristyminen) ovat sallittuja vähemmän kehittyneillä kohdealueilla ja kun tuensaaja on pk-yritys.
86. Kun otetaan huomioon odotettu kilpailun ja kaupan suurempi vääristyminen, suurten investointihankkeiden tuen enimmäisintensiteettiä on alennettava käyttäen 20 kohdan c alakohdassa määriteltyä menetelmää.
- 3.6.1 *Investointitukiohjelmat*
87. Pk-yrityksille myönnettävässä tuessa voidaan käyttää 5.4 jaksossa kuvailtuja korotettuja tuen enimmäisintensiteettejä. Pk-yrityksen tuki-intensiteettiä ei voida kuitenkaan korottaa, jos investointi liittyy suureen investointihankkeeseen.
88. Jäsenvaltion on varmistettava suurille yrityksille myönnettävän tuen osalta, että tuen määrä vastaa investoinnin toteuttamisesta kyseisellä alueella aiheutuvia ylimääräisiä nettokustannuksia verrattuna vaihtoehtoiseen tilanteeseen, jossa tukea ei myönnettäisi. Edellä 79 ja 80 kohdassa selitettyä menetelmää on käytettävä yhdessä ylärajana toimivien tuen enimmäisintensiteettien kanssa.
89. Suurten investointihankkeiden osalta on varmistettava, että tuki ei ylitä alennettua tuki-intensiteettiä. Jos tuensaajalle myönnetään tukea investointiin, jonka katsotaan olevan osa yhtä ainoaa investointihanketta, tukea on alennettava niiden tukikelpoisten kustannusten osalta, jotka ylittävät 50 miljoonaa euroa ⁽⁴²⁾.
90. Tukea myöntävän viranomaisen on laskettava hankekohtainen tuen enimmäisintensiteetti ja tukimäärä tukea myöntäessään. Tuki-intensiteetti on laskettava bruttoavustusekvivalentin perusteella suhteessa kaikkiin tukikelpoisiin investointi- tai palkkakustannuksiin, jotka tuensaaja on ilmoittanut hakemuksessaan.
91. Jos investointikustannusten perusteella laskettu investointituki yhdistetään palkkakustannusten perusteella laskettuun alueelliseen investointitukeen, kokonaistuki ei saa ylittää suurinta tukimäärää, joka saadaan tulokseksi jommallakummalla laskutavalla kyseisellä alueella sallittuun tuen enimmäisintensiteettiin asti.
92. Investointitukea voidaan myöntää samanaikaisesti useasta alueellisesta tukiohjelmasta tai se voi kasautua tapauskohtaisen tuen kanssa sillä edellytyksellä, että eri lähteistä myönnettävä tuki yhteensä ei ylitä sallittua hankekohtaista tuen enimmäisintensiteettiä, joka ensimmäisen tuen myöntävän viranomaisen on laskettava enakkoon.

⁽⁴²⁾ Alennetut tuki-intensiteetit saadaan 20 kohdan c alakohdassa määritellyllä menetelmällä.

93. Jos kyseessä on alkuinvestointi, joka liittyy erityissäännöksistä Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan tavoitteen tukemiseksi Euroopan aluekehitysrahastosta annetussa asetuksessa ⁽⁴³⁾ vahvistettuihin Euroopan alueelliseen yhteistyön hankkeisiin, tuen enimmäisintensiteettiä alueella, jolla hanke sijaitsee, sovelletaan kaikkiin hankkeeseen osallistuviin tuensaajiin. Jos alkuinvestointi toteutetaan vähintään kahdella tukialueella, alkuinvestointiin myönnettävän tuen enimmäisintensiteetti on se, jota sovelletaan alueeseen, jolla suurin osa tukikelpoisista kustannuksista aiheutuu. Suurten yritysten c-alueilla toteuttamiin alkuinvestointeihin voidaan myöntää alueellista tukea Euroopan alueellisen yhteistyön hankkeiden puitteissa vain, jos investoinnit tehdään uuteen toimintaan tai uusiin tuotteisiin.
- 3.6.1.1 Investointikustannusten perusteella lasketut tukikelpoiset kustannukset
94. Hankittavan omaisuuden olisi oltava uutta, paitsi jos on kyse pk-yrityksistä tai laitoshankinnoista ⁽⁴⁴⁾.
95. Pk-yritysten osalta enintään 50 prosenttia investointiin liittyvistä alustavista selvityksistä tai neuvontapalveluista aiheutuvista kustannuksista voidaan myös ottaa huomioon tukikelpoisina kustannuksina.
96. Tuotantoprosessin perusteelliseen muutokseen myönnettävän tuen osalta tukikelpoisten kustannusten on oltava suuremmat kuin poistot, jotka on tehty uudistettavaan toimintaan liittyvästä omaisuudesta kolmen edeltävän verovuoden aikana.
97. Olemassa olevan laitoksen tuotannon monipuolistamiseen myönnetyn tuen osalta tukikelpoisten kustannusten on oltava vähintään 200 prosenttia suuremmat kuin uudelleen käytettävän omaisuuden kirjanpitoarvo töiden alkamista edeltävänä verovuonna.
98. Kustannukset, jotka liittyvät aineellisen omaisuuden vuokraamiseen, voidaan ottaa huomioon seuraavien edellytysten täyttyessä:
- a) Maa-alueisiin ja rakennuksiin liittyvän vuokrasopimuksen on oltava voimassa vähintään viisi vuotta investoinnin arvioitun valmistusajankohdan jälkeen, jos kyseessä on suuri yritys, ja kolme vuotta, jos kyseessä on pk-yritys.
- b) Laitoksen tai koneiden vuokrasopimus on tehtävä rahoitusleasingin muodossa ja siihen on sisällyttävä velvoite, jonka mukaan tuensaajan on ostettava kyseinen omaisuuserä vuokrasopimuksen päättyttyä.
99. Laitoksen hankinnan yhteydessä olisi otettava huomioon ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat omaisuuserien ostamisesta ostajasta riippumattomilta kolmansilta. Kauppa on toteutettava markkinaehdoin. Kun tukea on myönnetty omaisuuserien hankintaan, ennen kuin ne on ostettu, kyseisten omaisuuserien kustannukset on vähennettävä laitoksen hankintaan liittyvistä tukikelpoisista kustannuksista. Jos laitoksen hankintaan liittyy tukikelpoinen lisäinvestointi, tämän investoinnin tukikelpoiset kustannukset olisi lisättävä laitoksen omaisuuserien ostosta aiheutuviin kustannuksiin.
100. Suurten yritysten tapauksessa aineettoman omaisuuden kustannuksista tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan enintään 50 prosenttia hankkeeseen tehtyjen investointien tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Pk-yritysten tapauksessa voidaan ottaa huomioon aineettomaan omaisuuteen liittyvät kokonaiskustannukset.

⁽⁴³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus erityissäännöksistä Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan tavoitteen tukemiseksi Euroopan aluekehitysrahastosta, komission ehdotus KOM(2011) 611 EAKR/Euroopan alueellinen yhteistyö.

⁽⁴⁴⁾ Määritely 20 kohdan h ja i alakohdassa.

101. Aineettoman omaisuuden, joka voidaan ottaa huomioon laskettaessa investoinnin tukikelpoisia kustannuksia, on pysyttävä kyseisellä tukialueella eikä sitä saa siirtää muille alueille. Tässä tarkoituksessa aineettoman omaisuuden on täytettävä seuraavat ehdot:

- a) sitä on käytettävä ainoastaan tukea saavassa laitoksessa;
- b) sen on oltava poistokelpoista;
- c) se on ostettava markkinaehdoin kolmansilta osapuolilta, jotka ovat ostajasta riippumattomia.

102. Aineettoman omaisuuden on sisällyttävä tuensaajayrityksen varoihin ja liityttävä hankkeeseen, jota varten tukea myönnetään, vähintään viiden vuoden ajan (kolmen vuoden ajan, kun kyseessä on pk-yritys).

3.6.1.2 Palkkakustannusten perusteella lasketut tukikelpoiset kustannukset

103. Alueellinen tuki voidaan laskea myös alkuinvestoinnin seurauksena luotujen työpaikkojen odotettujen palkkakustannusten perusteella. Tuella voidaan korvata vain palkatun henkilön palkkakustannukset kahden vuoden ajalta, eikä tuki-intensiteetti saa ylittää kyseisellä alueella sovellettavaa tuki-intensiteettiä.

3.6.2 Ilmoitettu yksittäinen investointituki

104. *Skenaarion 1* mukaisissa tilanteissa (investointipäätös) komissio tarkastaa, ylittääkö tukimäärä vähimmäismäärän, joka tarvitaan hankkeen saattamiseksi riittävän kannattavaksi, käyttämällä 79 kohdassa esitettyä menetelmää.

105. *Skenaarion 2* mukaisissa tilanteissa (sijaintipaikkaa koskeva päätös) komissio vertaa sijaintipaikkaa koskevan kannustimen osalta kohdealueen investoinnin nettonykyarvoa vaihtoehtoisen sijaintipaikan investoinnin nettonykyarvoon käyttämällä 80 kohdassa esitettyä menetelmää.

106. Kannustavan vaikutuksen arvioinnissa käytettäviä laskelmia voidaan käyttää myös arvioitaessa tuen oikeasuhteisuutta. Jäsenvaltion on osoitettava tuen oikeasuhteisuus esimerkiksi 72 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen perusteella.

107. Tuki-intensiteetti ei saa ylittää sallittua mukautettua tuki-intensiteettiä.

3.6.3 Toimintatukiohjelmat

108. Jäsenvaltion on osoitettava, että tuen taso on oikeassa suhteessa ongelmiin, jotka tuella on tarkoitus ratkaista.

109. Erityisesti seuraavien edellytysten on täyttyttävä:

- a) tuki on määritettävä suhteessa ennalta määriteltyihin tukikelpoisiin kustannuksiin, jotka liittyvät kokonaisuudessaan ongelmiin, jotka tuella on tarkoitus ratkaista, kuten jäsenvaltio on osoittanut;
- b) tuki on rajattava tiettyyn osuuteen näistä etukäteen määritellyistä tukikelpoisista kustannuksista, eikä se saa ylittää kyseisiä kustannuksia;

- c) tuensaajakohtaisen tukimäärän on oltava oikeassa suhteessa kunkin tuensaajan todellisuudessa kohtaamiin ongelmiin.

110. Tiettyjen syrjäisimmillä alueilla aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseen tarkoitettujen tuen osalta tukikelpoisten kustannusten on liityttävä kokonaisuudessaan yhteen tai useampaan perussopimuksen 349 artiklassa tarkoitettuun pysyvään haittaan. Näihin ylimääräisiin kustannuksiin eivät saa kuulua kuljetuskustannukset eivätkä muut sellaiset ylimääräiset kustannukset, jotka voivat johtua muista tekijöistä ja jotka on määritettävä suhteessa kustannuksiin, joita aiheutuu samanlaisille yrityksille kyseisen jäsenvaltion muilla alueilla.
111. Tuen tasoa on alennettava asteittain ohjelman keston aikana, kun on kyse tuesta pk-yritysten a-alueilla kohtaamien erityisten vaikeuksien vähentämiseksi ⁽⁴⁵⁾.

3.7 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

112. Jotta tuki soveltuu sisämarkkinoille, tukitoimenpiteen kielteisten vaikutusten, jotka ilmenevät kilpailun vääristymisenä ja vaikutuksena jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on oltava rajalliset, ja yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista edistävien myönteisten vaikutusten on oltava suuremmat. On eräitä tilanteita, joissa kielteiset vaikutukset ovat selvästi myönteisiä vaikutuksia suuremmat, jolloin tuen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille.

3.7.1 Yleisiä näkökohtia

113. Alueellinen tuki voi aiheuttaa ensi sijassa kahdenlaisia kilpailun ja kaupan vääristymiä. Näitä ovat tuotemarkkinavääristymät ja sijaintipaikkaa koskevat vaikutukset. Molemmat voivat johtaa allokatiiviseen tehottomuuteen (joka haittaa sisämarkkinoiden taloudellista suorituskykyä) ja jakautumisongelmiin (taloudellisen toiminnan jakautuminen eri alueille).
114. Yksi mahdollinen valtiontuen haittavaikutus on se, että tuki estää markkinamekanismia tuottamasta tehokkaita tuloksia niin, että tehokkaimmat tuottajat palkittaisiin ja vähiten tehokkaille tuottajille aiheutuisi paineita parantaa tehokkuuttaan, järjestää toimintansa uudelleen tai poistua markkinoilta. Valtiontuesta johtuva huomattava kapasiteetin lisäys tehottomilla markkinoilla saattaa kohtuuttomasti vääristää kilpailua, sillä liikakapasiteetin luominen tai säilyttäminen voi johtaa voittomarginaaleihin kohdistuviin paineisiin ja kilpailijoiden investointien vähenemiseen tai jopa niiden poistumiseen markkinoilta. Tämä saattaa johtaa tilanteeseen, jossa kilpailijat, jotka muutoin kykenisivät pysymään markkinoilla, ajetaan markkinoilta. Tuki saattaa myös estää yrityksiä tulemasta markkinoille tai laajentumasta niillä ja vähentää kilpailijoiden kannusteita innovoida. Tämä johtaa tehottomiin markkinarakenteisiin, jotka pitkällä aikavälillä ovat haitallisia myös kuluttajien kannalta. Lisäksi tuen saatavuus voi johtaa siihen, että mahdollisista tuensaajista tulee ylimielisiä tai riskihakuisempia. Pitkän aikavälin vaikutus alan kokonaistulokseen on todennäköisesti kielteinen.
115. Tuella voi olla myös vääristäviä vaikutuksia, sillä se voi lisätä tuensaajan huomattavaa markkinavoimaa tai säilyttää sen. Myös silloin kun tuki ei vahvista huomattavaa markkinavoimaa suoraan, se voi lisätä sitä välillisesti estämällä olemassa olevien kilpailijoiden laajentumisen tai aiheuttamalla niiden poistumisen markkinoilta tai estämällä uusien kilpailijoiden tulon markkinoille.

⁽⁴⁵⁾ Myös silloin kun toimintatukiohjelmista ilmoitetaan voimassa olevien tukitoimenpiteiden jatkamiseksi.

116. Tuotemarkkinoihin kohdistuvien vääristymien lisäksi alueellinen tuki vaikuttaa luonteensa vuoksi myös taloudellisen toiminnan sijaintiin. Kun yhdelle alueelle investoidaan tuen johdosta, toinen alue menettää kyseisen mahdollisuuden. Nämä kielteiset vaikutukset alueilla, joihin tuki vaikuttaa epäsuotuisasti, voivat aiheuttaa taloudellisen toiminnan ja työpaikkojen häviämistä myös alihankkijoiden tasolla. Ne voivat johtaa myös myönteisten ulkoisvaikutusten (esimerkiksi klusterointivaikutus, tiedon leviäminen, koulutus jne.) menettämiseen.
117. Alueellisen tuen maantieteellinen kohdentaminen erottaa alueellisen tuen muista horisontaalisen tuen muodoista. Alueelliselle tuelle on ominaista, että sen tarkoituksena on vaikuttaa sijoittajien investointihankkeiden sijaintipaikan valintaan. Kun alueellisella tuella korvataan alueellisista haitoista johtuvat lisäkustannukset ja tuetaan lisäinvestointeja tukialueilla viemättä investointeja pois muilta tukialueilta, se vaikuttaa sekä alueen kehitykseen että koheesioon ja loppujen lopuksi hyödyttää koko unionia. Alueellisen tuen mahdollisia negatiivisia vaikutuksia sijoittautumiseen on jo rajoitettu aluetukikartoissa, joissa määritellään tarkasti alueet, joilla alueellista tukea voidaan myöntää, ottaen huomioon oikeudenmukaisuus- ja koheesiopoliittiset tavoitteet sekä hyväksyttävät tuen enimmäisintensiteetit. Arvioitaessa tuen todellista vaikutusta koheesiotavoitteeseen on kuitenkin tärkeää ymmärtää, mitä olisi tapahtunut ilman tukea.
- 3.7.2 *Selvät kielteiset vaikutukset*
118. Komissio yksilöi useita tilanteita, joissa kielteiset vaikutukset ovat selvästi myönteisiä vaikutuksia suuremmat, jolloin tuen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille.
119. Komissio vahvistaa tuen enimmäisintensiteetit. Ne muodostavat sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevan vähimmäisvaatimuksen, jonka tavoitteena on estää valtiontuen käyttö hankkeissa, joissa tukimäärän ja tukikelpoisten kustannusten välinen suhde katsotaan hyvin suureksi ja erittäin mahdollisesti vääristäväksi. Yleensä voidaan todeta, että mitä suuremmat tuetun hankkeen myönteiset vaikutukset todennäköisesti ovat ja mitä suurempi tuen tarve on, sitä korkeampi on tuki-intensiteetin yläraja.
120. Skenaarion 1 tapauksissa (investointipäätökset), joissa hankkeella luodaan kapasiteettia rakenteellisesti absoluuttisesti taantuvilla markkinoilla, komissio katsoo sen kielteiseksi vaikutukseksi, jonka kompensoiminen myönteisillä vaikutuksilla on epätodennäköistä.
121. Skenaarion 2 mukaisissa tapauksissa (sijaintipaikkaa koskevat päätökset), joissa investointi olisi ilman tukea sijoitettu alueelle, jonka alueellinen tuki-intensiteetti on sama tai korkeampi kuin kohdealueen intensiteetti, kyseessä on kielteinen vaikutus, jota myönteiset vaikutukset eivät todennäköisesti kompensoi, koska se on vastoin alueellisen tuen perusteita ⁽⁴⁶⁾.
122. Jos tuensaaja lopettaa saman tai samantapaisen toiminnon toisella ETA:ssa sijaitsevalla alueella ja siirtää tämän toiminnon kohdealueelle ja jos tuen ja toiminnon siirron välillä on syy-yhteys, kyseessä on kielteinen vaikutus, jota myönteiset seikat eivät todennäköisesti kompensoi.

⁽⁴⁶⁾ Tämän säännön soveltamiseksi komissio käyttää sovellettavaa tuen vakiorajaa a-alueisiin rajautuvilla c-alueilla, huolimatta tuki-intensiteettien korottamisesta 176 kohdan mukaisesti.

123. Kun arvioidaan ilmoitettuja toimenpiteitä, komissio pyytää kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella se voi arvioida, johtaisiko valtiontuki merkittävään työpaikkojen menetykseen olemassa olevilla sijaintipaikoilla ETA:ssa.

3.7.3 Investointitukiohjelmat

124. Investointitukiohjelmat eivät saa johtaa merkittäviin kilpailun ja kaupan vääristymiin. Vaikka vääristymien voidaan katsoa olevan rajoitettuja yksittäisellä tasolla (jos kaikki investointituella asetetut edellytykset täyttyvät), tukiohjelmat voivat silti johtaa suuriin vääristymiin kasautumisen vuoksi. Tällaiset vääristymät voivat koskea tuotosmarkkinoita luomalla tai pahentamalla liikakapasiteettia tai johtamalla eräiden tuensaajien huomattavan markkinavoiman syntymiseen, lisääntymiseen tai säilymiseen tavalla, jolla on kielteinen vaikutus dynaamisiin kannusteisiin. Tukiohjelmien puitteissa myönnetty tuki voi myös johtaa merkittävään taloudellisen toiminnan menetykseen muilla ETA:n alueilla. Tietyille aloille keskittyvän tukiohjelman tapauksessa tällaisten vääristymien riski on vielä suurempi.

125. Sen vuoksi jäsenvaltion on osoitettava, että kielteiset vaikutukset rajoittuvat vähimmäismäärään ottaen huomioon esimerkiksi kyseisten hankkeiden koon, yksittäiset ja kumulatiiviset tukimäärät, oletetut tuensaajat ja kohdealojen ominaispiirteet. Jotta komissio voi arvioida todennäköisiä kielteisiä vaikutuksia, jäsenvaltio voi toimittaa minkä tahansa käytettävissään olevan vaikutustenarvioinnin ja samanlaisista aikaisemmista tukiohjelmista jälkikäteen tehdyt arvioinnit.

126. Myöntäessään ohjelman perusteella tukea yksittäisiin hankkeisiin tukea myöntävän viranomaisen on todennettava ja vahvistettava, että tuki ei johda 121 kohdassa kuvattuihin selvästi kielteisiin vaikutuksiin. Tämä todentaminen voidaan tehdä niiden tietojen perusteella, jotka tuensaaja on toimitannut tukea hakiessaan, ja vakiomuotoisessa tukihakemuksessa annetun ilmoituksen perusteella, jossa olisi mainittava vaihtoehtoinen sijaintipaikka ilman tukea.

3.7.4 Ilmoitettu yksittäinen investointituki

127. Arvioidessaan ilmoitetun tuen kielteisiä vaikutuksia komissio tekee eron edellä 104 ja 105 kohdassa kuvailtujen kahden vaihtoehdoisen tilanteen välillä.

3.7.4.1 Skenaari on 1 tapaukset (investointipäätökset)

128. Skenaari on 1 mukaisissa tapauksissa komissio keskittyy erityisesti kielteisiin vaikutuksiin, jotka liittyvät taantuvien alojen liikakapasiteetin kasvuun, markkinoilta poistumisen ehkäisemiseen ja huomattavan markkinavoiman käsitteeseen. Näitä kielteisiä vaikutuksia kuvaillaan jäljempänä 129–138 kohdassa ja ne on tasapainotettava tuen myönteisten vaikutusten kanssa. Jos kuitenkin havaitaan, että tuki johtaisi 120 kohdassa kuvailtuihin selviin kielteisiin vaikutuksiin, tuen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, koska on epätodennäköistä, että myönteiset vaikutukset kompensoivat kielteiset vaikutukset.

129. Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien mahdollisten vääristymien kartoittamiseksi ja arvioimiseksi jäsenvaltioiden olisi toimitettava todisteita, joiden perusteella komissio voi määrittää kyseiset tuotemarkkinat (toisin sanoen tuotteet, joihin tuensaajan toiminnan muuttuminen vaikuttaa) ja vaikutuksen piiriin kuuluvat kilpailijat ja asiakkaat/kuluttajat.

130. Komissio soveltaa erilaisia perusteita arvioidessaan näitä mahdollisia vääristymiä, kuten kyseisten tuotemarkkinoiden rakenne, markkinoiden toiminta (taantuvat vai kasvavat markkinat), tuensaajan valintaprosessi, markkinoille tulon ja sieltä poistumisen esteet sekä tuotteiden erilaistaminen.
131. Jos yritys järjestelmällisesti tukeutuu valtiontukeen, se voi olla osoitus siitä, että yritys ei kestä kilpailua omin voimin tai että se saa kohtuutonta etua kilpailijoihin verrattuna.
132. Komissio erottaa kaksi pääasiallista tuotemarkkinoihin kohdistuvien mahdollisten kielteisten vaikutusten lähdettä:
- a) tapaukset, joissa merkittävä kapasiteetin lisäys johtaa liikakapasiteettiin tai pahentaa jo olemassa olevaa liikakapasiteettia erityisesti taantuvilla markkinoilla, ja
- b) tapaukset, joissa tuensaajalla on huomattava markkinavoima.
133. Arvioidessaan, voidaanko tuen avulla luoda tai säilyttää tehottomat markkinarakenteet, komissio ottaa huomioon hankkeesta johtuvan tuotantokapasiteetin lisäyksen ja sen, onko kyse tehottomista markkinoista.
134. Kun kyseessä ovat kasvavat markkinat, on yleensä vähemmän syytä huoleen siitä, että tuella on kielteinen vaikutus dynaamisiin kannusteisiin tai että se kohtuuttomasti estää markkinoilta poistumista tai markkinoille tuloa.
135. Enemmän huolta aiheuttaa tilanne, jossa on kyse taantuvista markkinoista. Tältä osin komissio erottaa toisistaan tapaukset, joissa merkitykselliset markkinat ovat pitkällä aikavälillä rakenteellisesti taantuvat (toisin sanoen niiden kasvu on negatiivinen), ja tapaukset, joissa merkitykselliset markkinat ovat suhteellisesti taantuvat (toisin sanoen kasvu on positiivinen mutta ei ylitä vertailukohteenä olevaa kasvua).
136. Markkinoiden tehottomuutta mitataan yleensä ottamalla vertailukohdaksi ETA:n BKT kolmen edellisen vuoden ajalta ennen hankkeen aloittamista (vertailuarvo). Se voidaan määrittää myös seuraavien kolmen–viiden vuoden ennustetun kasvun perusteella. Tähän liittyviä indikaattoreita voivat olla kyseisten markkinoiden ennustettu kasvu ja odotettu kapasiteetin käyttöaste sekä kapasiteetin lisäyksen todennäköinen vaikutus kilpailijoihin hintojen ja voittomarginaalien välityksellä.
137. Eräissä tapauksissa kyseisten tuotemarkkinoiden kasvu ETA:ssa ei ehkä ole asianmukainen vertailukohde tarkasteltaessa tuen vaikutuksia kokonaisuudessaan, erityisesti silloin, kun maantieteelliset markkinat ovat maailmanlaajuiset. Tällaisissa tapauksissa komissio tarkastelee tuen vaikutusta kyseisiin markkinarakenteisiin, erityisesti sitä, voiko tuen myöntäminen johtaa ETA:ssa toimivien tuottajien syrjäytymiseen markkinoilta.

138. Arvioidessaan huomattavan markkinavoiman olemassaoloa komissio ottaa huomioon tuensaajan aseman tietyn ajanjakson aikana ennen tuen saantia ja oletetun markkina-aseman investoinnin toteuttamisen jälkeen. Komissio ottaa huomioon sekä tuensaajan että sen kilpailijoiden markkinaosuudet ja myös muita asiaankuuluvia tekijöitä, esimerkiksi markkinarakenteen, tarkastelemalla markkinoiden keskittymistä, markkinoille tulon mahdollisia esteitä ⁽⁴⁷⁾, neuvotteluvoimaa ⁽⁴⁸⁾ sekä laajentumisen tai markkinoilta poistumisen esteitä.

3.7.4.2 Skenaarioiden 2 tapaukset (sijaintipaikkaa koskevat päätökset)

139. Jos vertailuanalyysi osoittaa, että investointi olisi tehty ilman tukea toisessa paikassa (skenaario 2), joka kuuluu kyseisen tuotteen samoille maantieteellisille markkinoille, ja jos tuki on oikeasuhteista, liikakapasiteettiin tai huomattavaan markkinavoimaan liittyvät mahdolliset tulokset olisivat periaatteessa samat tuesta riippumatta. Tällaisissa tapauksissa on todennäköistä, että tuen myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin rajalliset kielteiset vaikutukset kilpailuun. Jos vaihtoehtoinen sijaintipaikka on ETA:ssa, komissio on erityisen huolestunut vaihtoehtoiseen sijaintipaikkaan liittyvistä kielteisistä vaikutuksista, ja jos tuki johtaa 121 ja 122 kohdassa kuvailtuihin selviin kielteisiin vaikutuksiin, tuen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, koska on epätodennäköistä, että mahdolliset myönteiset vaikutukset kompensoivat kielteiset vaikutukset.

3.7.5 Toimintatukiohjelmat

140. Jos tuki on välttämätön ja oikeasuhteinen 3.2.3 alajaksossa esitetyn yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi, on todennäköistä, että tuen myönteiset vaikutukset kompensoivat sen kielteiset vaikutukset. Eräissä tapauksissa tuki voi kuitenkin johtaa markkinarakenteen tai toimialan tai teollisuusalan ominaispiirteiden muuttumiseen niin, että se voi merkittävästi vääristää kilpailua asettamalla markkinoille tulolle tai niiltä poistumiselle esteitä, johtamalla korvaavuusvaikutuksiin tai muuttamalla kauppavirtojen suuntaa. Näissä tapauksissa on epätodennäköistä, että myönteiset vaikutukset kompensoivat havaitut kielteiset vaikutukset.

3.8 Avoimuus

141. Jäsenvaltioiden on julkaistava ilmoitetuista valtiontukitoimenpiteistä vähintään seuraavat tiedot keskitetyllä verkkosivustolla tai yhdellä verkkosivustolla, jolle haetaan tietoja useilta verkkosivustoilta (esimerkiksi alueelliset verkkosivustot): ilmoitetun tukiohjelman ja sen täytäntöönpanosääntöjen koko teksti, tuen myöntävä viranomainen, yksittäiset tuensaajat, tuensaajakohtainen tuen määrä ja tuki-intensiteetti. Näitä vaatimuksia sovelletaan sekä ilmoitettujen tukiohjelmien perusteella myönnettyyn yksittäiseen tukeen että tapauskohtaiseen tukeen. Nämä tiedot on julkaistava tuen myöntämispäätöksen tekemisen jälkeen, ne on säilytettävä vähintään 10 vuoden ajan ja niiden oltava rajoituksetta yleisön saatavissa ⁽⁴⁹⁾.

4. ARVIOINTI

142. Varmistaakseen, että kilpailun ja kaupan vääristyminen on rajallista, komissio voi edellyttää, että tiettyihin tukiohjelmiin sovelletaan aikarajoitusta (yleensä raja on enintään neljä vuotta) ja 27 kohdassa tarkoitettua arviointia.
143. Arvioinnit suoritetaan sellaisten tukiohjelmien osalta, joissa mahdollinen vääristymä on erityisen suuri, toisin sanoen ne voivat rajoittaa kilpailua merkittävästi, jos niiden täytäntöönpanoa ei tarkisteta hyvissä ajoin.

⁽⁴⁷⁾ Markkinoille tulon esteitä ovat oikeudelliset esteet (erityisesti immateriaalioikeudet), mittakaavaedut ja tuotevarioinnin edut sekä verkostoihin ja infrastruktuuriin pääsyn esteet. Kun tukea myönnetään markkinoilla, joilla tuensaaja on vakiintunut toiminnanharjoittaja, mahdolliset markkinoille tulon esteet voivat lisätä tuensaajan mahdollista huomattavaa markkinavoimaa ja siten pahentaa kyseisen markkinavoiman kielteisiä vaikutuksia.

⁽⁴⁸⁾ Kun markkinoilla on vahvoja ostajia, on epätodennäköisempää, että tuensaaja voi nostaa niiltä veloitetuja hintoja.

⁽⁴⁹⁾ Nämä tiedot olisi päivitettävä säännöllisesti, esimerkiksi kuuden kuukauden välein, ja niiden olisi oltava saatavilla vapaassa muodossa.

144. Arvioinnin tavoitteiden vuoksi ja jotta jäsenvaltioihin kohdistuva hallinnollinen rasitus ei olisi kohtuuton pienempien tukimäärien ollessa kyseessä, tällaista veloitetta sovelletaan vain tukiohjelmiin, joiden talousarvio on suuri tai joihin sisältyy uusia ominaispiirteitä, tai kun on odotettavissa merkittäviä markkinoihin, teknologiaan tai sääntelyyn liittyviä muutoksia. Arvioinnin tekijän on oltava valtiontuen myöntävästä viranomaisesta riippumaton asiantuntija, ja se on tehtävä yhteisten menetelmien⁽⁵⁰⁾ mukaisesti. Arviointi on myös julkistettava. Arviointi on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa, jotta se voi tarvittaessa harkita tukiohjelman voimassaolon jatkamista, ja joka tapauksessa ennen tukiohjelman voimassaolon päättymistä. Arvioinnin tarkka laajuus ja arvioinnissa käytettävä menetelmä määritetään tukiohjelman hyväksymispäätöksessä. Kyseisen arvioinnin tulokset on otettava huomioon päätettäessä tulevista tukitoimenpiteistä, joilla on samankaltainen tavoite.

5. ALUETUKIKARTAT

145. Komissio esittää tässä jaksossa perusteet, joiden pohjalta voidaan määrittää perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan edellytysten mukaiset alueet. Alueiden, jotka täyttävät nämä edellytykset ja jotka jäsenvaltio haluaa nimetä a- tai c-alueiksi, on käytävä ilmi aluetukikartasta, josta on ilmoitettava komissiolle ja joka komission on hyväksyttävä, ennen kuin alueellista tukea voidaan myöntää kohdealueilla sijaitseville yrityksille. Aluetukikartoissa on myös määritettävä näihin alueisiin sovellettavat tuen enimmäisintensiteetit.

5.1 Alueelliseen tukeen oikeutettujen alueiden väestökattavuus

146. Koska aluetuen myöntäminen on poikkeus perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätystä yleisestä valtiontukikiellosta, komissio katsoo, että a- ja c-alueiden yhteenlasketun väestömäärän on oltava pienempi kuin ei-nimettyjen alueiden. Nimettyjen alueiden kokonaisväestökattavuuden olisi sen vuoksi oltava vähemmän kuin 50 prosenttia unionin väestömäärästä.
147. Alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa vuosille 2007–2013⁽⁵¹⁾ a- ja c-alueiden kokonaisväestökattavuudeksi asetettiin 42 prosenttia EU-25:n väestöstä (45,5 prosenttia EU-27:n väestöstä). Komissio katsoo, että tätä väestökattavuuden alustavaa tasoa olisi mukautettava ottaen huomioon monen jäsenvaltion tämänhetkinen vaikea taloudellinen tilanne.
148. Tämän mukaisesti a- ja c-alueiden kokonaisväestökattavuudeksi olisi asetettava 46,53 prosenttia EU-27:n väestöstä kaudelle 2014–2020⁽⁵²⁾.

5.2 Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan poikkeus

149. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrätään, että sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää "tukea taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma, sekä 349 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, niiden rakenteellinen, taloudellinen ja sosiaalinen tilanne huomioon ottaen". Unionin tuomioistuin mukaan se, että [107] artiklan 3 kohdan a alakohdassa käytetään poikkeuksesta määrättäessä ilmaisuja "poikkeuksellinen" ja "vakava", osoittaa, että mainittu alakohta koskee vain sellaisia alueita, joilla taloudellinen tilanne on äärimmäisen epäsuotuisa, kun sitä verrataan koko [unioniin]⁽⁵³⁾.

⁽⁵⁰⁾ Komissio voi määrittää yhteiset menetelmät.

⁽⁵¹⁾ EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁽⁵²⁾ Enimmäismäärän asettamisessa käytetään Eurostatin vuoden 2010 väestötietoja. Enimmäismäärä vastaa 47,00 prosenttia EU-28:n väestöstä Kroatian liityttyä unioniin.

⁽⁵³⁾ Asia 248/84, Saksa v. komissio, tuomio 14.10.1987, Kok., s. 4036, 19 kohta; asia C-169/95, Espanja v. komissio, tuomio 14.1.1997, Kok., s. I-148, 15 kohta; ja asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok., s. I-2289, 77 kohta.

150. Komissio katsoo, että perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät niiden NUTS 2 -alueiden ⁽⁵⁴⁾ osalta, joiden bruttokansantuote (BKT) asukasta kohden on enintään 75 prosenttia unionin keskiarvosta ⁽⁵⁵⁾.
151. Näin ollen jäsenvaltio voi nimetä seuraavat alueet a-alueiksi:
- a) NUTS 2 -alueet, joiden BKT asukasta kohden ostovoimastandardina ⁽⁵⁶⁾ ilmaistuna on enintään 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta (perustuen niiden kolmen viimeisen vuoden keskiarvoon, joilta Eurostatin tiedot ovat saatavilla) ⁽⁵⁷⁾;
- b) syrjäisimmät alueet.
152. Tukikelpoiset a-alueet on lueteltu jäsenvaltioittain liitteessä I.

5.3 Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeus

153. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää ”tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla”. Unionin tuomioistuimen mukaan [107] artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeuksessa sallitaan tiettyjen alueiden kehittäminen, mitä ei rajoiteta [107] artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla taloudellisilla edellytyksillä, jos tuki ”ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun vastaisella tavalla”. Tämä määräys antaa komissiolle toimivallan hyväksyä tuen taloudellisen kehityksen edistämiseen sellaisilla jäsenvaltion alueilla, jotka ovat epäedullisessa asemassa kansalliseen keskiarvoon nähden ⁽⁵⁸⁾.
154. C-alueiden kokonaisväestökattavuus unionissa, jäljempänä ’c-väestökattavuus’, saadaan vähentämällä unionin tukikelpoisten a-alueiden väestömäärä 148 kohdassa vahvistetusta enimmäisväestömäärästä.
155. C-alueita on kahdenlaisia:
- a) alueet, jotka täyttävät tietyt ennalta määritetyt edellytykset ja jotka jäsenvaltio voi sen vuoksi nimetä c-alueiksi ilman lisäperusteluja, jäljempänä ’ennalta määritellyt c-alueet’;
- b) alueet, jotka jäsenvaltio voi oman harkintansa mukaan nimetä c-alueiksi sillä edellytyksellä, että se osoittaa kyseisten alueiden täyttävän tietyt sosioekonomiset kriteerit, jäljempänä ’ennalta määrittelemättömät c-alueet’.

⁽⁵⁴⁾ Komission asetus (EU) N:o 31/2011, annettu 17 päivänä tammikuuta 2011, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1059/2003 liitteiden muuttamisesta (EUVL L 13, 18.1.2011, s. 3). Näissä suuntaviivoissa käytetyt tiedot perustuvat NUTS 2010 -luokitukseen.

⁽⁵⁵⁾ Viittaus alueisiin, joiden BKT asukasta kohden on alle 75 prosenttia [yhteisön] keskiarvosta, otettiin käyttöön komission tiedonannossa EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan soveltamisesta aluetuokiin (EYVL C 212, 12.8.1988, s. 2).

⁽⁵⁶⁾ BKT mitataan ostovoimastandardina tässä ja muissa viittauksissa BKT:hen asukasta kohden.

⁽⁵⁷⁾ Tiedot kattavat vuodet 2008–2010. Kaikissa myöhemmissä viittauksissa BKT:hen asukasta kohden suhteessa EU-27:n keskiarvoon tiedot perustuvat Eurostatin alueellisten tietojen keskiarvoon vuosilta 2008–2010.

⁽⁵⁸⁾ Asia 248/84, Saksa v. komissio, tuomio 14.10.1987, Kok., s. 4036, 19 kohta.

5.3.1 Ennalta määritellyt c-alueet

5.3.1.1 C-väestökattavuuden jakaminen ennalta määritellyille c-alueille

156. Komissio katsoo, että kullakin asianomaisella jäsenvaltiolla on oltava riittävä c-väestökattavuus voidakseen nimetä c-alueiksi ne alueet, jotka olivat aluetukikartan mukaan a-alueita vuosina 2011–2013 ⁽⁵⁹⁾.

157. Komissio katsoo myös, että kunkin jäsenvaltion c-väestökattavuuden on oltava riittävä, jotta c-alueiksi voidaan nimetä alueet, joiden väestötiheys on alhainen.

158. Näin ollen seuraavat alueet katsotaan ennalta määritellyiksi c-alueiksi:

a) entiset a-alueet: NUTS 2 -alueet, jotka olivat a-alueita kaudella 2011–2013 ⁽⁶⁰⁾;

b) harvaan asutut alueet: NUTS 2 -alueet, joilla on vähemmän kuin 8 asukasta neliökilometrillä, tai NUTS 3 -alueet, joilla on vähemmän kuin 12,5 asukasta neliökilometrillä (perustuen Eurostatin tietoihin väestötiheydestä vuonna 2010).

159. Ennalta määritellyn c-väestökattavuuden jako esitetään jäsenvaltioittain liitteessä I. Tätä ennalta määritelyä väestökattavuusjakoa voidaan käyttää vain ennalta määriteltujen c-alueiden nimeämiseen.

5.3.1.2 Ennalta määriteltujen c-alueiden nimeäminen

160. Jäsenvaltio voi nimetä c-alueiksi 158 kohdassa tarkoitetut ennalta määritellyt c-alueet.

161. Harvaan asuttujen alueiden osalta jäsenvaltion olisi periaatteessa nimettävä c-alueiksi NUTS 2 -alueet, joilla on vähemmän kuin 8 asukasta neliökilometrillä, tai NUTS 3 -alueet, joilla on vähemmän kuin 12,5 asukasta neliökilometrillä. Jäsenvaltio voi kuitenkin nimetä osia NUTS 3 -alueista, joilla on vähemmän kuin 12,5 asukasta neliökilometrillä, tai muita kyseisten NUTS 3 -alueiden viereisiä alueita, jos nimetyillä alueilla on vähemmän kuin 12,5 asukasta neliökilometrillä eikä niiden nimeäminen ylitä 160 kohdassa tarkoitettua c-väestökattavuutta.

5.3.2 Ennalta määrittelemättömät c-alueet

5.3.2.1 Menetelmä ennalta määrittelemättömän c-väestökattavuuden jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken

162. Ennalta määrittelemättömien c-alueiden kokonaisväestökattavuus unionissa saadaan vähentämällä tukikelpoisten a-alueiden ja ennalta määriteltujen c-alueiden väestömäärä 148 kohdassa vahvistetusta enimmäisväestömäärästä. Ennalta määrittelemätön c-väestökattavuus jaetaan jäsenvaltioiden kesken soveltaen liitteessä II esitettyä menetelmää.

⁽⁵⁹⁾ A-alueiden luetteloa muutettiin vuonna 2011 (ks. komission tiedonanto tilastovaikutusalueiden valtiontukiaseman ja tuen enimmäismäärän tarkistamisesta seuraavien kansallisten aluetukikarttojen osalta ajanjaksolla 1.1.2011–31.12.2013 (EUVL C 222, 17.8.2010, s. 2)).

⁽⁶⁰⁾ Ottaen huomioon, että entiset a-alueet nimettiin vuoden 2003 tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistössä (NUTS) luetteltujen NUTS 2 -alueiden perusteella, vain ne alueet, jotka olivat a-alueita kaudella 2011–2013, voidaan nimittää ennalta määritellyiksi c-alueiksi huolimatta muutoksista, joita NUTS 2006- tai NUTS 2010 -nimikkeistö aiheutti kyseisille alueille.

5.3.2.2 Suojatoimenpiteet ja vähimmäisväestökattavuus

163. Niiden jäsenvaltioiden vaikeuksien lievittämiseksi, jotka ovat erityisesti kärsineet talouskriisistä, komissio katsoo, että kunkin sellaisen jäsenvaltion kokonaisväestökattavuutta, joka saa rahoitustukea neuvoston asetuksella (EY) N:o 332/2002 ⁽⁶¹⁾ perustetusta järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi euroalueeseen kuulumattomille jäsenvaltioille, tai Euroopan rahoitusvakausvälineestä ⁽⁶²⁾, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismista ⁽⁶³⁾ tai Euroopan vakausmekanismista ⁽⁶⁴⁾, ei pitäisi vähentää verrattuna kauteen 2007–2013.
164. Jotta voitaisiin varmistaa jatkuvuus aluetukikartoissa ja kaikkien jäsenvaltioiden vähimmäistoimintamahdollisuudet, komissio katsoo, ettei minkään jäsenvaltion pitäisi menettää yli puolta kokonaisväestökattavuudestaan kauteen 2007–2013 verrattuna ja että kullakin jäsenvaltiolla olisi oltava vähimmäisväestökattavuus.
165. Tämän johdosta poikkeuksena 148 kohdassa vahvistettuun kokonaisväestökattavuuteen kunkin jäsenvaltion c-väestökattavuutta korotetaan tarvittaessa niin, että
- a) kunkin sellaisen jäsenvaltion a- ja c-väestökattavuutta, joka näiden suuntaviivojen antamispäivänä saa rahoitustukea järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi euroalueeseen kuulumattomille jäsenvaltioille, Euroopan rahoitusvakausvälineestä, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismista tai Euroopan vakausmekanismista, ei supisteta verrattuna kauteen 2007–2013;
  - b) kunkin kyseessä olevan jäsenvaltion a- ja c-kokonaisväestökattavuutta ei supisteta enempää kuin 50 prosenttia verrattuna kauteen 2007–2013 ⁽⁶⁵⁾;
  - c) kunkin jäsenvaltion väestökattavuus on vähintään 7,5 prosenttia sen kansallisesta väestöstä ⁽⁶⁶⁾.
166. Ennalta määrittelemätön c-väestökattavuus, mukaan luettuna suojatoimenpiteet ja vähimmäisväestökattavuus, esitetään jäsenvaltioittain liitteessä I.

5.3.2.3 Ennalta määrittelemättömien c-alueiden nimeäminen

167. Komissio katsoo, että jäsenvaltioiden c-alueiden nimeämisessä käyttämien perusteiden olisi heijastettava erilaisia tilanteita, joissa alueellisen tuen myöntäminen voi olla perusteltua. Perusteiden olisi näin ollen kohdistuttava tiettyihin sosioekonomisiin, maantieteellisiin tai rakenteellisiin ongelmiin, joita todennäköisesti esiintyy c-alueilla, ja niiden olisi taettava riittävässä määrin, ettei aluetuen myöntäminen muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun vastaisella tavalla.

⁽⁶¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 332/2002, annettu 18 päivänä helmikuuta 2002, järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille (EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1).

⁽⁶²⁾ Ks. <http://www.efsf.europa.eu/about/legal-documents/index.htm>

⁽⁶³⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 407/2010, annettu 11 päivänä toukokuuta 2010, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismiin perustamisesta (EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1).

⁽⁶⁴⁾ Sopimus Euroopan vakausmekanismiin perustamisesta

⁽⁶⁵⁾ Tätä suojatoimenpiteiden osaa sovelletaan Kyprokseen ja Luxemburgiin.

⁽⁶⁶⁾ Tämä väestön vähimmäiskattavuus koskee Alankomaita.

168. Jäsenvaltio voi näin ollen nimetä c-alueiksi ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on määritelty seuraavien kriteerien perusteella:
- a) Arviointikriteeri 1: viereiset alueet, joilla on vähintään 100 000 asukasta ⁽⁶⁷⁾ ja jotka sijaitsevat sellaisilla NUTS 2- tai NUTS 3 -alueilla, joiden
    - BKT asukasta kohden on alle EU-27:n keskiarvon tai vastaa sitä, tai
    - työttömyysaste on vähintään 115 prosenttia kansallisesta keskiarvosta ⁽⁶⁸⁾.
  - b) Arviointikriteeri 2: NUTS 3 -alueet, joiden asukasmäärä on alle 100 000 ja joiden
    - BKT asukasta kohden on alle EU-27:n keskiarvon tai vastaa sitä, tai
    - työttömyysaste on vähintään 115 prosenttia kansallisesta keskiarvosta.
  - c) Arviointikriteeri 3: saaret tai vierekkäiset alueet, joille on ominaista samanlainen maantieteellinen eristyneisyys (esimerkiksi niemimaat tai vuoristoalueet) ja joiden
    - BKT asukasta kohden on alle EU-27:n keskiarvon tai vastaa sitä ⁽⁶⁹⁾, tai
    - työttömyysaste on vähintään 115 prosenttia kansallisesta keskiarvosta ⁽⁷⁰⁾, tai
    - asukasmäärä on alle 5 000.
  - d) Arviointikriteeri 4: NUTS 3 -alueet tai NUTS 3 -alueiden osat, jotka muodostavat vierekkäisiä alueita, jotka ovat a-alueen vieressä tai jotka jakavat maarajan ETA:n tai Euroopan vapaakaup-
paliiton (EFTA) ulkopuolisen maan kanssa.
  - e) Arviointikriteeri 5: vierekkäiset alueet, joilla on vähintään 50 000 asukasta ⁽⁷¹⁾ ja jotka ovat suuren rakennemuutoksen tai vakavan suhteellisen taantuman kohteena, edellyttäen, että kysei-
set alueet eivät sijaitse NUTS 3 -alueilla tai vierekkäisillä alueilla, jotka täyttävät edellytykset tulla
nimetyiksi ennalta määritellyiksi alueiksi tai jotka voidaan nimetä arviointikriteerien 1–4 mu-
kaisesti ⁽⁷²⁾.

⁽⁶⁷⁾ Tätä väestömäärän kynnyksarvoa alennetaan 50 000 asukkaaseen niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden ennalta mää-
rittelemätön c-väestökattavuus on alle 1 miljoona asukasta, tai 10 000 asukkaaseen niiden jäsenvaltioiden osalta,
joiden väestömäärä on alle 1 miljoona asukasta.

⁽⁶⁸⁾ Työttömyyttä koskevien laskelmien olisi perustuttava kansallisen tilastotoimiston julkaisemiin alueellisiin tietoihin
käyttäen niiden kolmen viimeisen vuoden keskiarvoa, joilta tiedot ovat saatavilla (aluetukikartan ilmoitushetkellä).
Ellei näissä suuntaviivoissa ole toisin ilmoitettu, työttömyysaste suhteessa kansalliseen keskiarvoon lasketaan tältä
pohjalta.

⁽⁶⁹⁾ Määrittäessään, onko näiden saarten tai vierekkäisten alueiden BKT asukasta kohden alle EU-27:n keskiarvon tai
vastaako se sitä, jäsenvaltio voi käyttää kansallisen tilastotoimistonsa tai muiden tunnustettujen lähteiden toimittamia
tietoja.

⁽⁷⁰⁾ Määrittäessään, onko näiden saarten tai vierekkäisten alueiden työttömyysaste vähintään 115 prosenttia kansallisesta
keskiarvosta, jäsenvaltio voi käyttää kansallisen tilastotoimistonsa tai muiden tunnustettujen lähteiden toimittamia
tietoja.

⁽⁷¹⁾ Tätä väestömäärän kynnyksarvoa alennetaan 25 000 asukkaaseen niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden ennalta mää-
rittelemätön c-väestökattavuus on alle 1 miljoona asukasta, tai 10 000 asukkaaseen niiden jäsenvaltioiden osalta,
joiden kokonaisväestömäärä on alle 1 miljoona asukasta, tai 5 000 asukkaaseen saarien tai sellaisten vierekkäisten
alueiden osalta, joille on tunnusomaista samantapainen maantieteellinen eristyneisyys.

⁽⁷²⁾ Arviointikriteeriä 5 sovellettaessa jäsenvaltion on osoitettava edellytysten täyttyminen vertailemalla kyseisten alueiden
tilannetta saman jäsenvaltion muiden alueiden tai muiden jäsenvaltioiden alueiden tilanteeseen ottamalla huomioon
sellaiset sosioekonomiset indikaattorit, jotka koskevat yritystoiminnan rakennetilastoja, työmarkkinoita, kotitalouksien
tilejä, koulutusta tai muita samantapaisia indikaattoreita. Tätä varten jäsenvaltio voi käyttää kansallisen tilastotoimis-
tonsa tai muiden tunnustettujen lähteiden toimittamia tietoja.

169. Sovelletaessa 168 kohdassa vahvistettuja arviointikriteerejä vierekkäisten alueiden käsitteellä tarkoitetaan kokonaisia paikallisten hallintoyksiköiden 2-tason alueita (LAU 2 -alueita) ⁽⁷³⁾ tai kokonaisten LAU 2 -alueiden ryhmää ⁽⁷⁴⁾. LAU 2 -alueiden ryhmän katsotaan muodostavan vierekkäisen alueen, jos jokaisella ryhmään kuuluvalla alueella on hallinnollinen raja toisen niin ikään ryhmään kuuluvan alueen kanssa ⁽⁷⁵⁾.
170. Se, onko kussakin jäsenvaltiossa sallittua väestökattavuutta noudatettu, määritetään ottamalla huomioon kyseisten alueiden kokonaisväestömäärä viimeisimpien kansallisen tilastotoimiston julkaisemien tilastotietojen perusteella.
- 5.4 Alueelliseen investointitukeen sovellettavat tuen enimmäisintensiteetit**
171. Komissio katsoo, että alueelliseen investointitukeen sovellettavissa tuen enimmäisintensiteeteissä on otettava huomioon unionin eri alueiden kehityserojen luonne ja suuruus. Tämän vuoksi a-alueiden tuki-intensiteettien olisi oltava korkeammat kuin c-alueiden.
- 5.4.1 A-alueiden tuen enimmäisintensiteetit**
172. A-alueiden tuki-intensiteetti saa olla enintään:
- a) 50 prosenttia BAE NUTS 2 -alueilla, joiden BKT asukasta kohden on enintään 45 prosenttia EU-27:n keskiarvosta;
  - b) 35 prosenttia BAE NUTS 2 -alueilla, joiden BKT asukasta kohden on 45–60 prosenttia EU-27:n keskiarvosta;
  - c) 25 prosenttia BAE NUTS 2 -alueilla, joiden BKT asukasta kohden on yli 60 prosenttia EU-27:n keskiarvosta.
173. Edellä 172 kohdassa vahvistettuja tuen enimmäisintensiteettejä voidaan korottaa enintään 20 prosenttiyksikköä syrjäisimmillä alueilla, joiden BKT asukasta kohden on enintään 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta, tai enintään 10 prosenttiyksikköä muilla syrjäisimmillä alueilla.
- 5.4.2 C-alueiden tuen enimmäisintensiteetit**
174. Tuki-intensiteetti saa olla enintään
- a) 15 prosenttia BAE harvaan asutuilla alueilla ja alueilla (NUTS 3 -alueet tai NUTS 3 -alueiden osat), jotka jakavat maarajan ETA:n tai EFTAn ulkopuolisen maan kanssa;
  - b) 10 prosenttia BAE ennalta määrittelemättömillä c-alueilla.
175. Entisillä a-alueilla 10 prosentin BAE tuki-intensiteettiä voidaan korottaa enintään viisi prosenttiyksikköä 1. heinäkuuta 2014 ja 31. joulukuuta 2017 välisenä aikana.
176. Jos c-alue on a-alueen vieressä, niillä c-alueella olevilla NUTS 3 -alueilla tai NUTS 3 -alueiden osilla, jotka ovat a-alueen vieressä, sallittua tuen enimmäisintensiteettiä voidaan korottaa tarvittaessa niin, että kyseisten kahden alueen tuki-intensiteettien erotus ei ylitä 15:tä prosenttiyksikköä.

⁽⁷³⁾ Jäsenvaltio voi käyttää LAU 1 -alueita LAU 2 -alueiden sijaan, jos kyseisten alueiden asukasmäärä on pienempi kuin sen LAU 2 -alueen asukasmäärä, jonka osan ne muodostavat.

⁽⁷⁴⁾ Jäsenvaltio voi kuitenkin nimetä osia LAU 2 -alueesta (tai LAU 1 -alueesta), jos kyseisen LAU-alueen väestömäärä ylittää arviointikriteerin 1 tai 5 mukaisen vierekkäisten alueiden vähimmäisväestömäärän (mukaan lukien kyseisten kriteerien mukaiset alennetut väestömäärän kynnyksarvot) ja jos kyseisen LAU-alueen osien väestömäärä on vähintään 50 prosenttia sovellettavan kriteerin mukaisesta vähimmäisväestömäärästä.

⁽⁷⁵⁾ Saarien osalta hallinnollisia rajoja ovat myös merirajat, jotka rajoittuvat kyseisen jäsenvaltion muihin hallinnollisiin yksiköihin.

5.4.3 Pk-yritysten korotetut tuki-intensiteetit

177. Edellä 5.4.1 ja 5.4.2 alajaksossa määrättyjä tuen enimmäisintensiteettejä voidaan korottaa enintään 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta tai enintään 10 prosenttiyksikköä keskisuurten yritysten osalta ⁽⁷⁶⁾.

5.5 Ilmoittaminen ja toteaminen sisämarkkinoille soveltuvaksi

178. Kun nämä suuntaviivat on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, kunkin jäsenvaltion olisi ilmoitettava komissiolle aluetukikartta, jota sovelletaan 1. heinäkuuta 2014–31. joulukuuta 2020. Kussakin ilmoituksessa olisi esitettävä liitteessä III olevan mallin mukaiset tiedot.

179. Komissio tutkii jokaisen ilmoitetun aluetukikartan näiden suuntaviivojen perusteella ja tekee päätöksen kyseisen jäsenvaltion aluetukikartan hyväksymisestä. Kukin aluetukikartta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja ne muodostavat olennaisen osan näitä suuntaviivoja.

5.6 Muutokset

5.6.1 Väestökattavuusmarginaali

180. Jäsenvaltio voi omasta aloitteestaan määrittää kansallisen väestökattavuusmarginaalin, joka koostuu kyseisen jäsenvaltion enimmäisväestökattavuuden, sellaisena kuin komissio on sen kohdentanut ⁽⁷⁷⁾, ja aluetukikartassa nimettyjen a- ja c-alueiden väestökattavuuden välisestä erosta.

181. Jos jäsenvaltio on päättänyt luoda tällaisen marginaalin, se voi koska tahansa käyttää marginaalia lisätäkseen karttaan uusia c-alueita, kunnes kansallinen enimmäisväestökattavuus on saavutettu. Tätä varten jäsenvaltio voi käyttää Eurostatin, kansallisen tilastotoimistonsa tai muiden tunnustettujen lähteiden toimittamia uusimpia sosioekonomisia tietoja. C-alueiden väestö olisi laskettava alustavaa karttaa laadittaessa käytettyjen väestötietojen perusteella.

182. Jäsenvaltion on tehtävä ilmoitus komissiolle joka kerta, kun se aikoo käyttää väestökattavuusmarginaalia uusien c-alueiden lisäämiseen ennen muutoksen täytäntöönpanemista.

5.6.2 Väliarviointi

183. Komissio määrittää kesäkuussa 2016 ⁽⁷⁸⁾, onko jollain sellaisen NUTS 2 -alueen ⁽⁷⁹⁾, jota ei ole mainittu näiden suuntaviivojen I liitteessä a-alueena, BKT asukasta kohden alle 75 prosenttia EU-28:n keskiarvosta, ja julkaisee tiedonannon tämän analyysin tuloksista. Komissio vahvistaa tuolloin, onko näistä alueista tullut perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisia aluetukikelpoisia alueita ja niiden asukasta kohden laskettua BKT:tä vastaavan tuki-intensiteetin. Jos nämä alueet nimetään ennalta määritellyiksi c-alueiksi tai ennalta määrittelemättömiksi c-alueiksi komission näiden suuntaviivojen mukaisesti hyväksymässä kansallisessa aluetukikartassa, liitteessä I

⁽⁷⁶⁾ Pk-yritysten korotettuja tuki-intensiteettejä ei sovelleta suuriin investointihankkeisiin myönnettyyn tukeen.

⁽⁷⁷⁾ Katso liite I.

⁽⁷⁸⁾ Tätä sääntöä soveltaessaan komissio käyttää uusimpia asukasta kohden laskettuja BKT-tietoja, jotka Eurostat on julkaissut NUTS 2 -tasolla kolmen vuoden keskiarvon perusteella.

⁽⁷⁹⁾ Määrittely arvioinnin ajankohtana voimassa olevan NUTS-nimikkeistön perusteella.

lueteltujen c-alueiden väestökattavuusprosenttia mukautetaan vastaavasti. Komissio julkaisee liitteeseen I tehdyt muutokset. Jäsenvaltio voi c-alueiden mukautetun väestökattavuuden⁽⁸⁰⁾ rajoissa muuttaa aluetukikarttaansa sisältyvien c-alueiden luetteloa kaudelle 1. tammikuuta 2017–31. joulukuuta 2020. Nämä muutokset eivät saa ylittää 50:tä prosenttia kunkin jäsenvaltion mukautetusta c-väestökattavuudesta.

184. C-alueiden luettelon muuttamiseksi jäsenvaltio voi käyttää Eurostatin, kansallisen tilastotoimistonsa tai muun tunnustetun lähteen toimittamia tietoja BKT:stä asukasta kohden ja työttömyysasteesta käyttäen niiden kolmen viimeisen vuoden keskiarvoa, joilta tiedot ovat saatavilla (muutetun kartan ilmoitushetkellä). C-alueiden väestö olisi laskettava alustavaa karttaa laadittaessa käytettyjen väestötietojen perusteella.
185. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle aluetukikarttaansa tehdyistä muutoksista, jotka johtuvat ylimääräisten a-alueiden sisällyttämisestä ja c-alueiden vaihtamisesta, ennen muutosten täytäntöönpanoa ja viimeistään 1. syyskuuta 2016.

6. ALUETUKISÄÄNTÖJEN SOVELTAMISALA

186. Komissio pidentää vuosille 2007–2013 annettujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen⁽⁸¹⁾ ja perusteista alueellisen tuen suurien investointihankkeiden perusteelliseksi arvioimiseksi annetun tiedonannon⁽⁸²⁾ voimassaoloaikaa 30. kesäkuuta 2014 asti.
187. Vuosille 2007–2013 annettujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen perusteella hyväksytyjen aluetukikarttojen voimassaoloaika päättyy 31. joulukuuta 2013. Sen vuoksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen⁽⁸³⁾ 44 artiklan 3 kohdassa säädettyä kuuden kuukauden siirtymäaikaa ei sovelleta kyseisen asetuksen perusteella täytäntöönpanutuihin aluetukiohjelmiin. Jotta jäsenvaltiot voivat myöntää 31. joulukuuta 2013 jälkeen alueellista tukea voimassa olevien ryhmäpoikkeusohjelmien perusteella, niitä pyydetään ilmoittamaan aluetukikarttojen voimassaolon jatkamisesta hyvissä ajoin, jotta komissio voi hyväksyä aluetukikarttojen voimassaolon jatkamisen ennen 31. joulukuuta 2013. Yleensä ottaen tukiohjelmien, jotka on hyväksytty vuosille 2007–2013 annettujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen perusteella, voimassaoloaika päättyy vuoden 2013 lopussa, kuten vastaavassa komission päätöksessä todetaan. Näiden tukiohjelmien voimassaolon mahdollisesta jatkamisesta on ilmoitettava komissiolle hyvissä ajoin.
188. Komissio soveltaa näiden suuntaviivojen periaatteita arvioidessaan kaikkien sellaisten alueellisten tukien soveltuvuutta sisämarkkinoille, jotka aiotaan myöntää 30. kesäkuuta 2014 jälkeen. Alueellista tukea, joka on myönnetty sääntöjenvastaisesti tai joka aiotaan myöntää 31. joulukuuta 2013 jälkeen mutta ennen 1. heinäkuuta 2014, arvioidaan vuosille 2007–2013 annettujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.
189. Koska ilmoitusten on oltava johdonmukaisia aluetukikartan kanssa, ilmoituksia, jotka koskevat aluetukiohjelmiä tai tukitoimenpiteitä, jotka aiotaan myöntää 30. kesäkuuta 2014 jälkeen, ei voida pitää täydellisinä, ennen kuin komissio on tehnyt päätöksen kyseisen jäsenvaltion aluetukikartan hyväksymisestä 5.5 alajaksossa kuvailtujen järjestelyjen mukaisesti. Sen vuoksi komissio ei periaatteessa arvioi sellaisia aluetukiohjelmiä koskevia ilmoituksia, joita on tarkoitus soveltaa 30. kesäkuuta 2014 jälkeen, tai sellaista yksittäistä tukea koskevia ilmoituksia, joka on tarkoitus myöntää kyseisen ajankohdan jälkeen, ennen kuin se on tehnyt päätöksen kyseisen jäsenvaltion aluetukikartan hyväksymisestä.

⁽⁸⁰⁾ Mukautettu väestön enimmäisraja lasketaan alustavaa karttaa laadittaessa käytettyjen väestötietojen perusteella.

⁽⁸¹⁾ EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁽⁸²⁾ EUVL C 223, 16.9.2009, s. 3.

⁽⁸³⁾ Komission asetus (EY) N:o 800/2008, annettu 6 päivänä elokuuta 2008, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteis- markkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) (EUVL L 214, 9.8.2008, s. 3).

190. Komissio katsoo, että näiden suuntaviivojen täytäntöönpano johtaa alueelliseen tukeen sovellettavien sääntöjen merkittävään muuttumiseen unionissa. Lisäksi unionin muuttuneiden taloudellisten ja sosiaalisten olosuhteiden vuoksi näyttää välttämättömältä tarkastella uudelleen, ovatko kaikki aluetukiohjelmat, investointituki- ja toimintatukiohjelmat mukaan luettuina, edelleen perusteltuja ja tehokkaita.
191. Tämän vuoksi komissio ehdottaa jäsenvaltioille seuraavia aiheellisia toimenpiteitä perussopimuksen 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti:
- jäsenvaltioiden on rajoitettava kaikkien voimassa olevien, ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan kuulumattomien aluetukiohjelmien ja kaikkien aluetukikarttojen soveltaminen tukiin, jotka aiotaan myöntää 30. kesäkuuta 2014 tai sitä ennen;
  - jäsenvaltioiden on muutettava muita voimassa olevia horisontaalisia tukiohjelmiä, joissa määrätään erityiskohtelusta tukialueilla toteutettaviin hankkeisiin myönnettävän tuen osalta, varmistaakseen, että 30. kesäkuuta 2014 jälkeen myönnettävä tuki on yhdenmukainen tuen myöntämispäivänä sovellettavan aluetukikartan kanssa;
  - jäsenvaltioiden on vahvistettava edellä esitettyjä ehdotuksia koskeva hyväksyntänsä 31. joulukuuta 2013 mennessä.

7. RAPORTOINTI JA SEURANTA

192. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosikertomukset Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ja asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 mukaisesti.
193. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tiedot jokaisesta yksittäisestä yli 3 miljoonan euron tuesta, joka on myönnetty tukiohjelmasta, liitteessä VI olevan mallin mukaisesti 20 työpäivän kuluessa tuen myöntämispäivästä.
194. Jäsenvaltioiden on säilytettävä yksityiskohtaista asiakirja-aineistoa kaikista tukitoimenpiteistä. Aineistoon on sisällyttävä kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan vahvistaa, että tukikelpoisia kustannuksia ja tuen enimmäisintensiteettejä koskevia edellytyksiä on noudatettu. Asiakirja-aineisto on säilytettävä 10 vuoden ajan tuen myöntämispäivästä ja toimitettava komissiolle tämän pyynnöstä.

8. UUELLEENTARKASTELU

195. Komissio voi päättää näiden suuntaviivojen muuttamisesta milloin tahansa, jos tämä on tarpeen kilpailupolitiikkaan liittyvistä syistä tai muiden unionin politiikan alojen ja kansainvälisten sitoumusten tai muiden perusteltujen syiden huomioon ottamiseksi.

LIITE I

Aluetukien kattavuus jäsenvaltioittain vuosina 2014-2020

Belgia	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden ⁽¹⁾	Osuus kansallisesta väestöstä ⁽²⁾
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	BE32 Prov. Hainaut	77,33	12,06 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	17,89 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	29,95 %

Bulgaria	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	BG31 Северозападен/Severozapaden	27,00	11,88 %
	BG32 Северен централен/Severen tsentralen	29,33	12,06 %
	BG33 Североизточен/Severoiztochen	36,33	13,08 %
	BG34 Югоизточен/Yugoiztochen	36,00	14,75 %
	BG41 Югозападен/Yugozapaden	74,33	28,05 %
	BG42 Южен централен/Yuzhen tsentralen	30,00	20,19 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %

Tšekki	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	CZ02 Střední Čechy	73,00	11,95 %
	CZ03 Jihozápad	69,33	11,50 %
	CZ04 Severozápad	64,33	10,87 %
	CZ05 Severovýchod	65,67	14,36 %
	CZ06 Jihovýchod	73,33	15,86 %
	CZ07 Střední Morava	64,67	11,72 %
	CZ08 Moravskoslezsko	68,00	11,83 %
	Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—

Tanska	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	7,97 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	7,97 %

⁽¹⁾ Mitattuna ostovoimastandardina, kauden 2008-2010 kolmen vuoden keskiarvo (EU-27 = 100).

⁽²⁾ Eurostatin vuoden 2010 väestötietojen mukaan.

Saksa	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	DE40 Brandenburg (*)	81,67	1,37 %
	DE80 Mecklenburg-Vorpommern	80,00	2,01 %
	DED2 Dresden	86,00	1,99 %
	DED4 Chemnitz	81,33	1,88 %
	DEE0 Sachsen-Anhalt (*)	81,67	1,89 %
	DEG0 Thüringen	78,67	2,74 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	13,95 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	25,85 %

(*) Vain se osa DE40 Brandenburgista, joka vastaa entistä NUTS 2 -aluetta DE41 Brandenburg-Nordost, ja se osa DEE0 Sachsen-Anhaltista, joka vastaa entisiä NUTS 3 -alueita DEE1 Dessau ja DEE3 Magdeburg (siten kuin ne on esitetty NUTS 2003 -nimikkeistössä), voidaan nimetä ennalta määritellyiksi c-alueiksi. Aluetukikarttaa ilmoittaessaan ja helpottaakseen näiden suuntaviivojen 5.6.2 alajakson mukaista NUTS 2 -tasolla tehtävää väliarviointia Saksa voi nimetä ennalta määritellyiksi c-alueiksi DE40 Brandenburgin ja DEE0 Sachsen-Anhaltin NUTS 2 -alueet kokonaisuudessaan sillä edellytyksellä, että ennalta määrittelemättömien c-alueiden väestökattavuutta vähennetään vastaavasti.

Viro	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	EE00 Eesti	65,00	100,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %

Irlanti	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	51,28 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	51,28 %

Kreikka	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	EL11 Ανατολική Μακεδονία, Θράκη/Anatoliki Makedonia, Thraki	68,00	5,36 %
	EL12 Κεντρική Μακεδονία/Kentriki Makedonia	72,33	17,29 %
	EL14 Θεσσαλία/Thessalia	69,33	6,51 %
	EL21 Ήπειρος/Ipeiros	63,33	3,17 %
	EL23 Δυτική Ελλάδα/Dytiki Ellada	65,00	6,59 %
	EL25 Πελοπόννησος/Peloponnisos	74,00	5,22 %
	EL41 Βόρειο Αιγαίο/Voreio Aigaio	75,00	1,77 %

Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	EL13 Δυτική Μακεδονία/Dytiki Makedonia	83,67	2,59 %
	EL22 Ιόνια Νησιά/Ionia Nisia	82,67	2,07 %
	EL43 Κρήτη/Kriti	83,33	5,42 %
Ennalta määritellyt c-alueet (harvaan asutut alueet)	EL243 Ευρυτανία/Evrytania		0,17 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	43,84 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020			100,00 %

Espanja	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	ES43 Extremadura	70,67	2,35 %
	ES70 Canarias	87,33	4,55 %
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	ES11 Galicia	91,33	5,94 %
	ES42 Castilla-La Mancha	82,33	4,43 %
	ES61 Andalucía	78,00	17,88 %
Ennalta määritellyt c-alueet (harvaan asutut alueet)	ES242 Teruel	—	0,31 %
	ES417 Soria	—	0,20 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	33,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	68,66 %

Ranska	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	FR91 Guadeloupe	60,67	0,69 %
	FR92 Martinique	73,67	0,61 %
	FR93 Guyane	52,33	0,36 %
	FR94 Réunion	68,00	1,27 %
	Saint-Martin (*)	:	:
	Mayotte (*)	:	:
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	21,24 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	24,17 %

(*) Saint-Martin ja Mayotte ovat syrjäisimpiä alueita, mutta ne eivät sisälly NUTS 2010 -luokituksen, sillä Saint-Martinin hallinnollista asemaa muutettiin kansallisessa laissa vuonna 2007 ja Mayotten puolestaan vuonna 2011. Näillä kahdella syrjäisimmällä alueella sovellettavan tuen enimmäisintensiteetin määrittämiseksi Ranska voi käyttää kansallisen tilastotoimistonsa tai muiden tunnustettujen lähteiden toimittamia tietoja.

Italia	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	ITF3 Campania	65,67	9,64 %
	ITF4 Puglia	67,67	6,76 %
	ITF5 Basilicata	72,67	0,97 %
	ITF6 Calabria	66,67	3,32 %
	ITG1 Sicilia	67,33	8,34 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	5,03 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	34,07 %
Kypros			
Kypros	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	50,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	50,00 %
Latvia			
Latvia	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	LV00 Latvija	55,33	100,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %
Liettua			
Liettua	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	LT00 Lietuva	61,33	100,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %
Luxemburg			
Luxemburg	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	8,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	8,00 %
Unkari			
Unkari	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	HU21 Közép-Dunántúl	56,33	10,96 %
	HU22 Nyugat-Dunántúl	62,67	9,96 %
	HU23 Dél-Dunántúl	44,33	9,44 %
	HU31 Észak-Magyarország	40,00	12,02 %
	HU32 Észak-Alföld	41,00	14,87 %
	HU33 Dél-Alföld	42,67	13,13 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	6,33 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	76,71 %

Malta	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	MT00 Malta	83,67	100,00 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %
Alankomaat			
Alankomaat	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	7,5 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	7,5 %
Itävalta			
Itävalta	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	25,87 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	25,87 %
Puola			
Puola	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	PL11 Łódzkie	55,00	6,65 %
	PL21 Małopolskie	51,33	8,65 %
	PL22 Śląskie	64,33	12,15 %
	PL31 Lubelskie	40,67	5,64 %
	PL32 Podkarpackie	40,67	5,51 %
	PL33 Świętokrzyskie	46,33	3,32 %
	PL34 Podlaskie	43,67	3,11 %
	PL41 Wielkopolskie	62,67	8,94 %
	PL42 Zachodniopomorskie	52,67	4,43 %
	PL43 Lubuskie	51,00	2,65 %
	PL51 Dolnośląskie	65,33	7,53 %
	PL52 Opolskie	49,00	2,70 %
	PL61 Kujawsko-Pomorskie	50,67	5,42 %
	PL62 Warmińsko-Mazurskie	44,33	3,74 %
PL63 Pomorskie	57,33	5,85 %	
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	PL12 Mazowieckie	96,00	13,70 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %

Portugali	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	PT11 Norte	63,67	35,19 %
	PT16 Centro (PT)	66,00	22,36 %
	PT18 Alentejo	72,33	7,06 %
	PT20 Região Autónoma dos Açores	74,33	2,31 %
	PT30 Região Autónoma da Madeira	104,00	2,33 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	15,77 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	85,02 %

Romania	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	RO11 Nord-Vest	42,33	12,68 %
	RO12 Centru	45,00	11,77 %
	RO21 Nord-Est	29,33	17,30 %
	RO22 Sud-Est	37,67	13,09 %
	RO31 Sud – Muntenia	39,33	15,21 %
	RO41 Sud-Vest Oltenia	35,67	10,45 %
	RO42 Vest	52,00	8,94 %
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	RO32 București – Ilfov	113,00	10,56 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %

Slovenia	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	SI01 Vzhodna Slovenija	71,67	52,92 %
Ennalta määritellyt c-alueet (entiset a-alueet)	SI02 Zahodna Slovenija	104,00	47,08 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	100,00 %

Slovakia	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	SK02 Západné Slovensko	68,33	34,37 %
	SK03 Stredné Slovensko	58,67	24,87 %
	SK04 Východné Slovensko	49,67	29,24 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	88,48 %

Suomi	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määritellyt c-alueet (harvaan asutut alueet)	FI1D1 Etelä-Savo	—	2,89 %
	FI1D2 Pohjois-Savo	—	4,63 %
	FI1D3 Pohjois-Karjala	—	3,09 %
	FI1D4 Kainuu	—	1,54 %
	FI1D5 Keski-Pohjanmaa	—	1,27 %
	FI1D6 Pohjois-Pohjanmaa	—	7,34 %
	FI1D7 Lappi	—	3,42 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	1,85 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	26,03 %

Ruotsi	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
Ennalta määritellyt c-alueet (harvaan asutut alueet)	SE312 Dalarnas län	—	2,94 %
	SE321 Västernorrlands län	—	2,58 %
	SE322 Jämtlands län	—	1,35 %
	SE331 Västerbottens län	—	2,75 %
	SE332 Norrbottens län	—	2,64 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	12,26 %

Yhdistynyt kuningaskunta	NUTS-alueet	BKT asukasta kohden	Osuus kansallisesta väestöstä
A-alueet	UKK3 Cornwall and the Isles of Scilly	72,67	0,86 %
	UKL1 West Wales and The Valleys	69,67	3,05 %
Ennalta määritellyt c-alueet (harvaan asutut alueet)	UKM61 Caithness & Sutherland and Ross & Cromarty	—	0,15 %
	UKM63 Lochaber, Skye & Lochalsh, Arran & Cumbrae and Argyll & Bute	—	0,16 %
	UKM64 Eilean Siar (Western Isles)	—	0,04 %
Ennalta määrittelemättömät c-alueet	—	—	22,79 %
Kokonaisväestökattavuus 2014-2020	—	—	27,05 %

LIITE II

Menetelmä ennalta määrittelemättömän c-väestökattavuuden jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken

Komissio määrittää kullekin jäsenvaltiolle ennalta määrittelemättömän c-väestökattavuuden soveltamalla seuraavaa menetelmää:

- 1) Komissio määrittää kunkin jäsenvaltion osalta ne NUTS 3 -alueet, jotka eivät sijaitse seuraavilla alueilla:
  - liitteessä I luetellut tukikelpoiset a-alueet;
  - liitteessä I luetellut entiset a-alueet;
  - liitteessä I luetellut harvaan asutut alueet.
- 2) Komissio yksilöi 1. vaiheessa määritellyistä NUTS 3 -alueista ne, joiden
  - BKT asukasta kohden ⁽¹⁾ on alle lasketun kansallisen BKT:n alue-erojen kynnysarvon ⁽²⁾ tai vastaa sitä; tai
  - työttömyysaste ⁽³⁾ ylittää kansallisen työttömyysasteen alue-erojen kynnysarvon ⁽⁴⁾ tai vastaa sitä taikka se on vähintään 150 prosenttia kansallisesta keskiarvosta, tai
  - BKT asukasta kohden on enintään 90 prosenttia EU-27:n keskiarvosta, tai
  - työttömyysaste on vähintään 125 prosenttia kansallisesta keskiarvosta.
- 3) Jäsenvaltion *i* ennalta määrittelemätön c-väestökattavuus (A_i) määritetään seuraavalla kaavalla (ilmaistuna prosentteina EU-27:n väestöstä):

$$A_i = p_i/P \times 100$$

jossa

p_i on *i*-jäsenvaltion 2. vaiheessa yksilöityjen NUTS 3 -alueiden väestö ⁽⁵⁾.

P on EU-27:n 2. vaiheessa yksilöityjen NUTS 3 -alueiden väestön summa.

⁽¹⁾ Kaikki tässä liitteessä tarkoitetut tiedot, jotka koskevat BKT:tä asukasta kohden, perustuvat niiden kolmen viimeisen vuoden keskiarvoon, joilta Eurostatin tiedot ovat saatavilla, ts. BKT:tä koskevat tiedot ovat vuosilta 2008–2010.

⁽²⁾ Asukasta kohden lasketun kansallisen BKT:n alue-erojen kynnysarvo (TG_i) määritetään *i*-jäsenvaltion osalta seuraavalla kaavalla (ilmaistuna prosentteina kansallisesta BKT:stä asukasta kohden):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100/g_i)/2)$$

jossa g_i on *i*-jäsenvaltion BKT asukasta kohden ilmaistuna prosentteina EU-27:n keskiarvosta.

⁽³⁾ Kaikki tässä liitteessä tarkoitetut työttömyyttä koskevat tiedot perustuvat niiden kolmen viimeisen vuoden keskiarvoon, joilta Eurostatin tiedot ovat saatavilla, ts. vuosilta 2010–2012. Näihin tietoihin ei kuitenkaan sisälly NUTS 3 -tason tietoja, minkä vuoksi käytetään sen NUTS 2 -alueen työttömyyttä koskevia tietoja, jolla kyseiset NUTS 3 -alueet sijaitsevat.

⁽⁴⁾ Kansallisen työttömyysasteen alue-erojen kynnysarvo (TU_i) määritetään *i*-jäsenvaltion osalta seuraavalla kaavalla (ilmaistuna prosentteina kansallisesta työttömyysasteesta):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100/u_i)/2)$$

jossa u_i on *i*-jäsenvaltion kansallinen työttömyysaste ilmaistuna prosentteina EU-27:n keskiarvosta.

⁽⁵⁾ NUTS 3 -alueiden väestö määritetään niiden väestötietojen perusteella, joita Eurostat käyttää määrittäessään asukasta kohden laskettua alueellista BKT:tä vuodeksi 2010.

LIITE III

Lomake aluetukikarttoja koskevien tietojen toimittamiseksi

- 1) Jäsenvaltioiden on toimitettava soveltuvin osin tiedot seuraavista nimettäväksi ehdotettujen alueiden ryhmistä:
  - a-alueet;
  - entiset a-alueet;
  - harvaan asutut alueet;
  - ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on nimetty arviointikriteerin 1 perusteella;
  - ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on nimetty arviointikriteerin 2 perusteella;
  - ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on nimetty arviointikriteerin 3 perusteella;
  - ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on nimetty arviointikriteerin 4 perusteella;
  - ennalta määrittelemättömät c-alueet, jotka on nimetty arviointikriteerin 5 perusteella.
- 2) Jäsenvaltion on toimitettava kuhunkin ryhmään kuuluvien ehdotettujen alueiden osalta seuraavat tiedot:
  - alueen yksilöinti (käyttäen alueen NUTS 2- tai NUTS 3 -aluekoodia, niiden alueiden LAU 2- tai LAU 1 -koodia, jotka muodostavat vierekkäisen alueen tai muita kyseisten hallinnollisten yksikköjen virallisia nimikkeitä);
  - alueen ehdotettu tuki-intensiteetti kaudella 2014–2020 tai entisten a-alueiden osalta kausilla 2014–2017 ja 2018–2020 (ottaen huomioon tuki-intensiteetin mahdollisen korotuksen 173, 175 tai 176 ja 177 kohdan perusteella);
  - alueen kokonaisväestö 170 kohdan mukaisesti.
- 3) Harvaan asuttujen alueiden ja arviointikriteerien 1–5 perusteella nimettyjen ennalta määrittelemättömien alueiden osalta jäsenvaltion on esitettävä riittävät todisteet siitä, että kukin 161 ja 168–170 kohdassa vahvistetuista sovellettavista edellytyksistä täyttyy.

LIITE IV

Terästeollisuuden määritelmä

Näissä suuntaviivoissa "terästeollisuudella" tarkoitetaan kaikkia toimintoja, jotka liittyvät yhden tai useamman seuraavassa luetellun tuotteen tuotantoon:

- a) harkkorauta ja ferroseokset; harkkorauta teräksen valmistukseen, metallivalimoissa käytettävä ja muu harkkorauta, peilirauta ja runsashiilinen rautamangaani, lukuun ottamatta muita rautaseoksia;
- b) rautaa, tavallista terästä tai erikoisterästä olevat tuotteet alkumuodossa tai välituotteena: sula teräs, myös valanteina, myös taottavaksi tarkoitetut harkot, puolivalmisteet kuten tankoteelmät, billettit ja laattateelmät, levyaihiot, tinalevyaihiot, kuumavalssatut levyainekset keloina, lukuun ottamatta sulan teräksen valmistusta pienistä ja keskisuurista sula-toista peräisin olevasta valuteräksestä;
- c) raudasta, tavallisesta teräksestä tai erikoisteräksestä valmistetut kuumamuokatut tuotteet: kiskot, ratapölkkyt, sidekiskot, aluslaatat, palkit, raskaat profiilit, vähintään 80 mm, ponttirauta ja -teräs, tangot ja profiilit, alle 80 mm, ja laatat, alle 150 mm, valssilanka, putkien renkaat ja neliöt, kuumavalssattu vanne ja nauha (myös nauha putkia varten), kuumavalssatut levyt (myös päällystetyt), levyt, vähintään 3 mm, leveät laatat, vähintään 150 mm, lukuun ottamatta metallilankaa ja metallilankatuotteita, tankoja ja rautavaloksia;
- d) kylmänä viimeistellyt tuotteet: tinapinnoitettu levy, lyijy-tinapinnoitettu levy, mustalevy, galvanoidut levyt, muut päällystetyt levyt, kylmävalssatut levyvalmisteet, sähkölevyt, tinapinnoitetun levyn valmistamiseen tarkoitettu levy, kylmävalssatut levyt, rullina tai suorina levyinä;
- e) putket: saumattomat teräsputket, hitsatut teräsputket, halkaisija yli 406,4 mm.

Synteettikuituteollisuuden määritelmä

Näissä suuntaviivoissa "synteettikuituteollisuudella" tarkoitetaan:

- a) polyesteriin, polyamidiin, akryyliin tai polypropyleeniin perustuvien kuitujen ja lankojen yleistyyppeiden valmistaminen suulakepuristuksella/teksturoinnilla niiden loppukäytöstä riippumatta, tai
- b) polymerisaatio (mukaan lukien polykondensaatio) sen ollessa integroitu suulakepuristuksella valmistamiseen käytettyjen koneiden osalta, tai
- c) mikä tahansa teollinen prosessi, joka liittyy mahdollisen tuensaajan tai muun sen kanssa samaan yhtymään kuuluvan yrityksen nykyiseen asennettuun suulakepuristusvalmistus-/teksturointikapasiteettiin, ja joka kyseisessä liiketoiminnassa on tavallisesti integroitu tällaiseen kapasiteettiin käytettyjen koneiden osalta.

LIITE V

Alueellisen investointituen hakulomake

1. Tuensaajaa koskevat tiedot:

- nimi, päätoimipaikan rekisteröity osoite, päätoimiala (NACE-koodi)
- yrityksen ilmoitus, että se ei ole pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivoissa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys
- ilmoitus tuesta (sekä vähämerkityksisestä tuesta että valtiontuesta), jonka yritys on jo saanut muihin hankkeisiin kolmen edellisen vuoden aikana samalla NUTS 3 -alueella, jossa uusi investointi sijaitsee; ilmoitus aluetuesta, joka on saatu tai saadaan muilta tukea myöntäviltä viranomaisilta samaan hankkeeseen.
- ilmoitus siitä, onko yritys lopettanut saman tai samanlaisen toiminnan ETA:ssa hakemuslomakkeen päivämäärää edeltävien kahden vuoden aikana
- ilmoitus siitä, aikooko yritys lopettaa tukihakemuksen jättöhetkellä harjoitetun toiminnan kahden vuoden kuluessa tuetun investoinnin päättämisestä.

2. Tuettavaa hanketta/toimintaa koskevat tiedot:

- lyhyt kuvaus hankkeesta/toiminnasta
- lyhyt kuvaus alueeseen kohdistuvista oletetuista myönteisistä vaikutuksista (esimerkiksi luotujen tai säilytettyjen työpaikkojen määrä, T&K&I-toiminta, koulutustoiminta, klusterin perustaminen)
- kansallinen tai EU:n oikeusperusta (tai molemmat)
- hankkeen/toiminnan suunniteltu aloitus- ja lopetusajankohta
- hankkeen sijainti

3. Hankkeen/toiminnan rahoitusta koskevat tiedot:

- hankkeeseen liittyvät investointi- ja muut kustannukset, ilmoitettujen tukitoimenpiteiden kustannus-hyötyanalyysi
- tukikelpoiset kustannukset yhteensä
- hankkeen/toiminnan toteuttamiseen tarvittava tukimäärä
- tuki-intensiteetti

4. Tiedot tuen tarpeesta ja sen odotetusta vaikutuksesta:

- lyhyt selvitys tuen tarpeesta ja sen vaikutuksesta investointia tai sijaintipaikkaa koskevaan päätökseen; on mainittava vaihtoehtoinen investointi tai sijaintipaikka ilman tukea.
- ilmoitus, jossa todetaan, että tuensaaja ja hankkeen toteuttavat toimeksisaajat eivät ole tehneet sitovaa sopimusta

LIITE VI

Lomake 193 kohdan mukaisen ilmoituksen tekemiseksi komissiolle

Tuen numero		
Jäsenvaltio		
Myöntävä viranomainen	Nimi	
	Verkkosivut	
Tuensaajan nimi, alv-tunnus ja konserni, johon tuensaaja kuuluu		
Tuensaajatyyppi	Pk-yritys	
	Suuri yritys	
Alue, jolla investointi/toiminta sijaitsee	Alueen nimi (NUTS ⁽¹⁾)	Aluetukiluokitus ⁽²⁾
Tuensaajan toimiala(t)	NACE Rev. 2 -luokitus ja lyhyt kuvaus	
Tukiosa, kokonaislukuna kansallisessa valuutassa ⁽³⁾		
Tukiväline ⁽⁴⁾	Avustus/korkotuki	
	Laina / takaisinmaksettavat ennakot / takaisinmaksettava avustus	
	Takaus (tarvittaessa viittaus komission päätökseen ⁽⁵⁾)	
	Veroetuus tai verovapautus	
	Muu (täsmennettävä)	
Myöntämispäivä	pp.kk.vvvv	
Tuen tavoite		
Oikeusperusta , myös täytäntöönpanosäännökset ja tarvittaessa ohjelma, josta tuki on myönnetty		

⁽¹⁾ Tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistö (NUTS – Nomenclature of Territorial Units for Statistics). Yleensä käytetään tasoa 2.

⁽²⁾ SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohta ("A"), 107 artiklan 3 kohdan c alakohta ("C"), tukea saamattomat alueet, ts. alueet, joilla ei voida myöntää aluetukea ("N").

⁽³⁾ Bruttoavustusekvivalentti tai riskirahoitusohjelmien tapauksessa julkisten sijoitusten määrä.

⁽⁴⁾ Jos tuki myönnetään useammista tukivälineistä, ilmoitetaan välinekohtainen tukimäärä.

⁽⁵⁾ Tarvittaessa viittaus komission päätökseen, jolla hyväksytään bruttoavustusekvivalentin laskentamenetelmä.

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä*, ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI